

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

weekend

Piątek
16 maja 2025
nr 38 (LXXX)
cena: 22 Kč

WIADOMOŚCI
WYBORY NA POCZĄTKU
PAŹDZIERNIKA
STR. 2-3

KULTURA
ZAFASCYNOWANY
REMBRANDTEM
STR. 5

ŚWIAT
LEON XIV W GĄSZCZU
DEZINFORMACJI...
STR. 8

Znikną polskie programy

PROBLEM: Mieszkańcy Trzyńca i Bystrzycy korzystający do tej pory z telewizji kablowej od czerwca nie będą mieli dostępu do polskich programów. Wraz ze zmianą firmy dostarczającej usługi telewizyjne znacząco zmieniała się oferta. Gigant telekomunikacyjny O2 nie ma w swoich pakietach polskich stacji.

Danuta Chlup

Bronisław Wilczek mieszka w domu jednorodzinnym blisko centrum Trzyńca. Korzysta z oferty Nej.cz i jej usług internetowo-telewizyjnych. Podobne umowy ma spora część trzyńczan, zwłaszcza mieszkających na osiedlach i w centrum.

Firma Nej.cz rok temu połączyła się z gigantem telekomunikacyjnym O2. Pod koniec kwietnia br. Wilczek (podobnie jak inni użytkownicy) otrzymał pismo z O2 informujące go, że od 1 czerwca usługi internetowe i telewizyjne będzie mu dostarczała ta właśnie spółka będąca następcą Nej.cz. Mina mu zrzedła, kiedy zapoznał się z ofertą platformy Oneplay. Nie znalazł w niej żadnych polskich programów.

– W podstawowym pakiecie Nej.cz mam TVP1 i TVP2, TVP Sport, Polsat i kilka innych, w tym TVP Historia czy TV Polonia. W ofercie Oneplay od O2 nie ma żadnych polskich programów, nie tylko w pakie-

• Bronisław Wilczek wchodzi do biura obsługi klienta w Trzyńcu. Fot. DANUTA CHLUP

cie podstawowym, ale nawet w tym najdroższym – trzyńczanin podkreśla różnice pomiędzy ofertami obu spółek. Nasza redakcja miała możliwość się z nimi zapoznać. Okazuje się, że w Oneplay brakuje nie tylko polskich programów, ale jest także znacznie mniej słowackich.

Wilczek udał się do biura obsługi klienta Nej.cz – obecnie części składowej O2. Nic tam jednak nie wskórał. Redaktorka „Głosu” usłyszała od pracownicy biura, że o polskie programy pytało już „bardzo dużo ludzi”, a niektórzy zrezygnowali z umów przekonawszy się, że w ofercie O2 ich nie będzie. Wójt Bystrzycy Roman Wróbel powiedział naszej gazecie, że zmiana dostawcy usług telewizyjnych, pociągająca za sobą brak polskich programów, dotyczy także tej miejscowości.

Redakcji „Głosu” udało się skontaktować z byłym pracownikiem

Nej.cz. Zgodził się na krótką rozmowę, zastrzegając sobie anonimowość. Wyjaśnił, że Nej.cz, mimo że również była firmą o zasięgu ogólnokrajowym, miała w ofercie stosunkowo szeroki wachlarz programów polskich oraz regionalnych. Zachowała ciągłość, przejmując przed laty klientów lokalnej Telewizji Kablowej Trzyniec, przyzwyczajonych do oglądania polskiej telewizji. Nasz rozmówca podkreślił, że emisja programów poszczególnych stacji niesie ze sobą spore koszty dla usługodawcy, dlatego też O2 prawdopodobnie uzna za nierentowne kontrakty z polskimi stacjami, oglądanymi przez znikomą – z ogólnokrajowego punktu widzenia – odsetek widzów.

Zwróciliśmy się z pytaniem o polskie programy do biura prasowego O2. Rzeczniczka Veronika Zachariášowa odpisała: – Na chwilę obecną nie planujemy włączenia tych stacji do oferty Oneplay. W przyszłości chętnie rozważymy tę możliwość – odpowiednio do możliwości technicznych oraz zainteresowania naszych widzów z tamtego terenu.

Z tych słów trudno wywnioskować, czy korporacja rzeczywiście pochyliła się nad potrzebami polskiej mniejszości narodowej, czy też po cichu liczy na to, że klienci przyzwyczajają się do nowej oferty i przestaną upominać się o polskie programy.

Ci bardziej zdeterminowani i lepiej zorientowani w ofertach i technicznych możliwościach szukają własnego rozwiązania. Bronisław Wilczek jest już prawie zdecydowany, że do pakietu internetowo-telewizyjnego O2 dokupi pakiet ostrawskiej firmy współpracującej z polskim dostawcą internetowych usług telewizyjnych. Gotów jest dołożyć niedużą kwotę, aby móc oglądać polską telewizję.

W OBIEKTYWIE »GŁOSU«

• Taka forma może docierać bardziej do młodzieży, niż pomniki, czy tablice pamiątkowe. Ciężko w końcu przejść obojętnie obok postaci ze starej fotografii, która uśmiecha się do nas ze stodoły – mówi Arkadiusz Andrejkow, artysta malarz, który na stodołę w Bukowcu namalował właśnie deska ukazujący Adama Ćmiela, wieloletniego wójta Bukowca. To projekt Kongresu Polaków w RC oraz Kapeli „Lipka”. Oficjalna prezentacja dzieła w najbliższą niedzielę 18 maja o 15.00. Rozmowa z artystą, z którym rozmawialiśmy w trakcie tworzenia dzieła, na stronie 3.

Fot. ŁUKASZ KLIMANIEC

(klm)

90

na tyłu kilometrach rozpocznie się w 2026 roku w Republice Czeskiej budowa nowych odcinków autostrad. To śmiałe plany obecnego rządu premiera Petra Fialy, dla którego inwestycja w drogową infrastrukturę są jednym z głównych priorytetów. (jb)

REKLAMA

sport vitality
Przedszkolaczek
ze względu na duże zainteresowanie nowy termin 28.7.-1.8.2025
Przygoda z bajką

mój pierwszy obóz witalny

E-aplikacja na
www.sportvitality.cz
+420 601 276 193

Następne posiedzenie Rady Przedstawicieli Kongresu Polaków w RC
odbędzie się w czwartek 22 maja 2025 o godzinie 16.30.

Spotykamy się w siedzibie Kongresu Polaków, ul. Grabińska 458/33, Czeski Cieszyn 737 01.

ZDANIEM... Łukasza Klimañica

klimaniec@glos.lve

Mój profesor pomylił się trochę. Lubiliśmy jego wykłady na Uniwersytecie Śląskim – za każdym razem aula była pełna. Mówił ze swadą, ciekawie, inspirował. Raz powiedział, a było to w semestrze 1999/2000, że za sto lat na auli nie będzie już wykładowców, a studenci będą oglądali teledyski, takie obrazkowe wykłady w formie teledysku. Wprawdzie wykłady nadal odbywają się tradycyjnej formie (choć w wielu uczelniach część z nich prowadzona jest online – tak jest np. na UŚ w Cieszynie), to nie trzeba było czekać stu lat, żeby teledyski, a właściwie wszelkiego rodzaju krótkie filmiki w sieci internetowej – od wszelkich serwisów społecznościowych, przez YouTube, po klipy reklamowe na ekranach w dużych miastach – zawładnęły przestrzenią młodych umysłów (ale nie tylko ich, przecież seniorzy też przeglądają filmiki w telefonach).

Kultura obrazkowa rządzi. Przez komunikatory wysyłamy sobie uśmiechnięte lub smutne buźki, kciuki do góry, naklejki, motywy, zrobione telefonem zdjęcia z różnych miejsc i wydarzeń, których jesteśmy świadkami. Generalnie oglądamy, patrzymy, chłoniemy.

W tym kontekście wykonanie deskału w Bukowcu przedstawiającego Adama Ćmiela, wieloletniego wójta tej gminy, jest w strzałem w dziesiątkę. Efektownie malowany właśnie obraz, który zostanie zaprezentowany w najbliższą niedzielę 18 maja, przypomni postać wyjątkowego człowieka, który dla wielu był symbolem uczciwości, pracowitości i oddania lokalnej społeczności. W dobie kultury obrazkowej taka forma upamiętnienia jest ciekawszym rozwiązaniem. Zwłaszcza, że deskał w Bukowcu będzie drugim na Zaolziu, po namalowanej w Piosku Marii „Chraścince” Suszkowej. Nic nie stoi na przeszkodzie, żeby w podobny sposób uhonorować inne postaci regionu, przenosząc ich wizerunek na ogromny obraz namalowany na deskach stodoły lub w formie muralu na ścianie – może polskiej szkoły, Domu PZKO, domu kultury lub innego budynku, na którym będzie dobrze widoczny. Takich inicjatyw jest wiele i dobrze się sprawdzają. Na ścianie karwińskiego klubu piłki ręcznej widnieje postać Františka Bruna, legendy czeskiego i karwińskiego szczypiorniaka, w Chorzowie szkoła podstawowa ma mural z podobizną Gerarda Cieřlika, słynnego piłkarza Ruchu Chorzów, w Katowicach na Tylniej Mariackiej ze ściany spogląda potężny wizerunek piosenkarza Zbigniewa Wodeckiego, w Tychach jest mural Ryszarda Riedla (wokalista Dżemu), w Warszawie mural piosenkarki Kory Jackowskiej. Dlaczego w Orłowej lub Trzyniecu nie mogłoby być muralu Gustawa Przeczka, w Czeskim Cieszynie Henryka Jasiczka, a w Nawsiu Władysława Niedoby?

CYTAT NA DZIŚ

Radosław Sikorski

szef polskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, który poinformował w poniedziałek, że zamyka rosyjski konsulat w Krakowie po tym, jak pojawiły się niepodważalne dowody na udział rosyjskich służb specjalnych w podpaleniu centrum handlowego w Warszawie przy ul. Marywilskiej

Mam przesłanie do władz rosyjskich:

wiemy co robicie, nie akceptujemy

tego i wyciągamy konsekwencje.

Przypominam – po poprzednim akcie

dywersji (we Wrocławiu – przyp.

red.) zamknąłem rosyjski konsulat

w Poznaniu

Wejdź do STREFY PREMIUM

DZIŚ...

16

maja 2025

Imieniny obchodzą:

Szymon, Honorata, Adam

Wschód słońca: 4.37

Zachód słońca: 20.27

Do końca roku: 229 dni

(Nie)typowe święta:

Święto Straży Granicznej,

Dzień Dojazdu Rowerem

do Pracy

Przysłówie:

„Kiedy w maju wiatr

z północy, ma się u nas

zimno w nocy”

JUTRO...

17

maja 2025

Imieniny obchodzą:

Śławomir, Weronika

Wschód słońca: 4.35

Zachód słońca: 20.28

Do końca roku: 228 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Wolnej Kultury,

Międzynarodowy

Dzień Whisky

Przysłówie:

„Jeśli w maju często

grzmot, rośnie wszystko

w lot”

POJUTRZE...

18

maja 2025

Imieniny obchodzą:

Aleksandra, Eryk, Feliks

Wschód słońca: 4.34

Zachód słońca: 20.30

Do końca roku: 227 dni

(Nie)typowe święta:

Międzynarodowy Dzień

Muzeów

Przysłówie:

„Jeśli w maju śnieg się

zdarzy, to lato dobrze

wyparzy”

POGODA

piątek

dzień: 11 do 13°C

noc: 6 do 4°C

wiatr: 3-5 m/s

sobota

dzień: 10 do 12°C

noc: 7 do 5°C

wiatr: 2-4 m/s

niedziela

dzień: 12 do 14°C

noc: 9 do 7°C

wiatr: 2-5 m/s

Wybory na początku października

Prezydent RC Petr Pavel ogłosił we wtorek termin wyborów do Izby Poselskiej czeskiego parlamentu.

Odbędą się one 3 i 4 października br. Jeszcze tego samego dnia decyzję podpisał premier Petr Fiala. Po jej opublikowaniu w Dzienniku Ustaw oficjalnie ruszy kampania wyborcza.

Wybory parlamentarne odbędą się 3 i 4 października. Fot. ARC

Beata Schönwald

Przed czterema laty wybory parlamentarne odbyły się w dniach 8-9 października. To, że prezydent wskazał termin najpóźniejszy z możliwych, ugrupowania polityczne przyjeły z zadowoleniem. Zgodnie przyznały, że poprzedzający go weekend, na który przypada świętowaćławski Dzień Czeskiej Państwowości, byłby mniej szczęśliwy, podobnie jak sukcesywne przesuwanie wyborów bliżej końca wakacji.

Od daty głosowania uzależnione są pozostałe terminy związane z wyborami. W związku z tym wiadomo już, że nominacje list wyborczych będą przyjmowane do 29 lipca, do 4 sierpnia będzie trwać ich weryfikacja, a kolejne dziesięć dni będą miały partie na usunięcie ewentualnych usterek. Na

stępnego dnia nastąpi ostateczna rejestracja list wyborczych w urzędach wojewódzkich, a 19 sierpnia poznamy, z jakimi numerami pójdą do wyborów poszczególne ugrupowania polityczne.

Nowością będzie możliwość głosowania korespondencyjnego za

Liderzy sondaży

Na chwilę obecną najwyższą pozycję w sondażach przedwyborczych zajmuje opozycyjny ruch polityczny ANO, za nim plasuje się koalicja Spolu, którą tworzą partie ODS, KDU-ČSL i TOP 09, a trzecie miejsce dzieli między sobą naprzemiennie Starostové oraz partia SPD, która będzie startować w wyborach ze wsparciem Trikolory, Svobodných i PRO. Szansę na znalezienie się w Izbie Poselskiej mają również Piráti czy Stačilo!

granicą. Obywatele czescy, m.in. ci mieszkający w Polsce lub będący tam na studiach lub stażach, którzy będą chcieli skorzystać z tej opcji, powinni do 24 sierpnia znaleźć się w spisie wyborców właściwej terytorialnie placówki konsularnej.

Uśmiech ze ściany stodoły

Wygląda na to, że stał się pan specjalistą od deskałi na Zaolziu...

– Rzeczywiście tak to wygląda, że tutaj powstają prace na stodołach spod mojej ręki. Bardzo mnie to cieszy, bo jeszcze do ubiegłego roku moje prace na stodołach można było zobaczyć tylko w Polsce, w moich okolicach. Tymczasem przekroczyłem taką umowną granicę. Był Płosek, teraz jest Bukowiec. Fajnie, że już druga praca powstaje w tym regionie.

Maluje pan postać Adama Ćmiela. Czym ten deskał różni się od deskału Marii „Chraścinki” Suszkowej, jaki namalował pan w ubiegłym roku w Piosku?

– Różni się rozmiarami. Deskał w Bukowcu jest przynajmniej o połowę większy. Tutaj też deski są ciemniejsze, a na ciemnych trochę trudniej się maluje. Ale kompozycyjnie i wizerunkowo to podobne prace przedstawiające postać od głowy do pasa. Patrząc na te fotografie, z których malowałem, wydaje mi się, że obie mogły zostać wykonane w podobnym czasie. Ziarnistość fotografii, stylistyka i światło są bardzo podobne. Poza tym bardzo przyjemnie maluje się z tych zdjęć. A nie zawsze stare fotografie są odpowiednio do malowania.

Czym różni się deskał od muralu?

– Przede wszystkim powierzchnią, na której powstaje. Słowo „deskał” wymyślił odbiorcy mojej sztuki. Nieraz chwalać się jakąś pracą wykonaną na stodołę, opisywałem ją jako mural. Byłem wtedy poprawiany, że na stodołę nie może być mural, ale właśnie deskał. I tak się przyjęło. Używam jednak tych samych materiałów – czy to jest ściana murowana, czy ściana z desek. Troszkę inaczej się jednak maluje prace na stodołach, bo te drewniane powierzchnie są już niejako zaczę-

Arkadiusz Andrejkow na tle deskału w Bukowcu. Fot. ŁUKASZ KLIMANIEC

tymi obrazami. Patyna na starych deskach stanowi ciekawe podłoże, ten obraz już dawno temu zaczął się malować. Ja tylko dokończam dzieła. Tymczasem na ścianach murowanych jest jak z białą kartką: trzeba pomyśleć o tle, wkomponować tę postać jeszcze w jakieś kolory. Na stodołach ta sprawa jest załatwiona. Można powiedzieć, że malując na stodołach idę trochę na łatwiznę.

Naprawdę nie ma nic trudnego w malowaniu na drewnianych ścianach?

– Trudności podczas malowania na stodołach są takie, że nieraz deski

Wycinka pod deptak

Wycięto wysokie, rozłożyste drzewa obok Domu Zdrojowego w kompleksie sanatoryjnym w Karwinie-Darkowie. Przestrzeń, w której odbywały się w przeszłości m.in. festiwale „Maj nad Olzą”, opustoszała. Mieszkańcy i turyści zastanawiali się, co było powodem.

Prywatny właściciel uzdrowiska, spółka Lázně Darkov, zakłada nowy park. Zainwestuje w rewitalizację 23 mln korun. Prace powinny się zakończyć na przełomie czerwca i lipca.

Aktualnie prowadzone są intensywne prace nad rewitalizacją całej przestrzeni przed Domem Zdrojowym i założeniem nowego parku. Został on zaprojektowany w taki sposób, aby był nie tylko estetyczny, ale także funkcjonalny i bezpieczny. Karwiniakom i gościom sanatorium zapewnimy przepiękne otoczenie i możliwość przyjemnego relaksu – obiecuje dyrektor generalna spółki Lázně Darkov Pavlína Filipi.

Niejednej osobie znającej to miejsce żal będzie starych drzew – świadków długiej historii uzdrowiska. Jego rzecznik Miroslav Slaný przekonuje, że wycięto je po ich przebadaniu przez dendrologów. Specjaliści orzekli, że drzewa były w złym stanie.

Wycięte stare drzewa obok Domu Zdrojowego. Fot. Lázně Darkov

Wizualizacja nowego deptaka

W nowo zakładanej części parku przed Domem Zdrojowym powstanie deptak z rabatami kwiatowymi, żywym płotem, fontanną, chodnikami i ławkami.

Wymi, żywym płotem, fontanną, chodnikami i ławkami.

(dc)

to „Cichy memoriał”. Teraz nawet twierdzą, że niekoniecznie musi być to nawet stodoła. Ważniejsze jest upamiętnienie lokalnej społeczności.

Wraca pan w miejsce, gdzie namalował swoje dzieła?

– Najczęściej ich unikam, by nie dostrzec tego, co można w nich poprawić. Nie jest to w końcu przemysłowe malowanie ścian na jeden kolor. Z obrazami jest tak, że można je dokończyć w nieskończoność. Ale w pewnym momencie trzeba zdecydować, że wystarczy. Koniec. Jeśli trafiam na swoje prace, to przypadkowo, gdzieś po drodze. Nie jeżdżę, żeby je skontrolować. Choć rok temu zdarzyło mi się poprawiać jedną z moich ulubionych prac, bo miała już ponad pięć lat i była mocno narażona na warunki atmosferyczne.

A był pan w Piosku zobaczyć swój deskał Marii „Chraścinki” Suszkowej?

– W środę miałem okazję zobaczyć to dzieło z tamtego roku. Bardzo dobrze się trzyma. Widziałem, że powstała tam ławeczka, by można sobie zrobić zdjęcie, odpocząć. Pojawił się także bukiet kwiatów w formie upamiętnienia czy podziękowania dla postaci, która jest na deskału. Widać, że żyje to własnym życiem.

Taka forma upamiętnienia jest najlepsza w dobie kultury obrazkowej?

– Wydaje mi się, że tak. To taki „mix” historii ze sztuką współczesną. Myślę, że ta forma może w znacznym stopniu bardziej docierać do młodzieży, niż standardowe niewielkie pomniki, czy tablice pamiątkowe. Ciężko w końcu przejść obojętnie obok postaci ze starej fotografii, która uśmiecha się do nas ze stodoły.

Rozmawiał: Łukasz Klimaniec

Turystyka to współczesne zjawisko

Po czwartkowej inauguracji na szczycie Wielkiego Jaworowego, zabawa turystyczna zorganizowana przez PTTS „Beskid Śląski” i Drużynę Harcerską „Czarne Pantery” z Trzyńca miała w niedzielę swój ciąg dalszy w nydeckiej „Drzewiönce”. Również tym razem pogoda i ludzie dopisali.

• Większość dzieci z rodzicami dotarła do nydeckiej „Drzewiönki” szlakiem Kociej Szajki.

• Józef Szymeczek wygłosił wykład o górach. Zdjęcia: BEATA SCHÖNWALD

Beata Schönwald

Wiceprezes ds. turystyki „Beskidu Śląskiego” Wanda Farnik przyznała, że nie spodziewała się tak dużej frekwencji. – To miłe zaskoczenie, zwłaszcza dlatego, że przyszło bardzo dużo młodych ludzi – dodała.

Z »Kocią Szajką« na Jaworowy

Do „Drzewiönki” prowadziła trasa z Jaworowego położonego zaledwie na wysokości 627 m n.p.m. między Bystrzycą a Nydkiem. Jest on jedną z dziesięciu beskidzkich gór, które mają do zdobycia uczestnicy tegorocznej edycji „Przez kopce”. Wiele osób nie wie nawet, że istnieje, a nazwę Jaworowy kojarzy wyłącznie z

tysięcznikiem wznoszącym się nad Trzyńcem.

– Trasa jest raczej łatwa, dlatego żeby było ciekawiej, dzieci szły szlakiem „Kociej Szajki” – wyjaśnił Marek Rusz, członek sztabu organizacyjnego „Przez kopce” odpowiedzialny za kontakt z mediami. Jak zaznaczył, inspiracją był cieszyński Koci Szlak nawiązujący do serii książek dla dzieci Agaty Romanuik pt. „Kocia Szajka”, które są bardzo popularne również wśród dzieci z Zaolzia.

– Wymarsz z Bystrzycy-Pasiek nastąpił o godz. 10.00. Zrobiliśmy wspólne zdjęcie, a potem każdy szedł swoim własnym tempem. Szlak był wyznaczony portretami kotów, a dzieci miały za zadanie ustalić, które koty poszły na poszukiwanie Misia Puchatka. Ten zgubił się z książki w bibliotece w Cieszylinie – zdradziła Wanda Farnik.

Poprawnych rozwiązań zebrały się dziesiątki. Spośród ich auto-

rów został wylosowany zwycięzca. Główną nagrodą – jakże inaczej – była książka z serii „Kocia Szajka”. Pozostali uczestnicy otrzymali zakładki i naklejki.

Dla dzieci przygotowano przy „Drzewiönce” także szereg innych atrakcji. Były warsztaty twórcze, konkursy, kolorowanie Misia Puchatka i quiz z nim związany oraz kiermasz książek. Dorośli z kolei uczyli się wyrobu własnych barefoot sandałów, wszyscy zaś mogli się raczyć „plackami na blaszi”.

»Przerażająca wzniosłość gór«

Specjalnym punktem programu był wykład historyka Józefa Szymeczka nt. rozwoju turystyki górskiej, w czasie którego zastanawiał się m.in. nad tym, dlaczego góry stały się dla człowieka tak fascynującym zjawiskiem, że niektórzy gotowi są poświęcić własne życie, byle wspiąć się na szczyt i zobaczyć rozciągający się z niego widok.

– Turystyka górską to zjawisko naszego współczesnego świata, który od początku XIX wieku wygłądał podobnie jak dzisiaj – zaznaczył, odnosząc się do historii. Jak zauważył bowiem, w czasach antycznych ludzie nie zajmowali się wędrówkami górskimi, a góry traktowali jako miejsce zamieszkania bogów. Podobnie było w średniowieczu, kiedy stanowiły one niejako granicę pomiędzy grzesznym światem ludzkim i światem boskim.

– Wszystko się zmienia dopiero w momencie, kiedy u schyłku XVIII wieku zaczynamy mieć do czynienia ze społeczeństwem obywatelskim. Ludzie mają czas wolny i potrzebują go zagospodarować. Wyjeżdżają więc w góry, bo tam w obliczu niebezpieczeństwa mogą zakosztować adrenaliny. Ten stan ducha, który turysta przeżywa, stając na szczycie, Edmund Burke nazwał „przeraż-

ającą wzniosłością gór” – przekonywał historyk, dodając, że istna lawina wypraw górskich ruszyła na początku XIX wieku.

Jednak już w 1786 roku po raz pierwszy został zdobyty Mont Blanc, a do końca XIX wieku zaliczono wszystkie szczyty alpejskie, zaś prym w tych wyprawach wiodli Brytyjczycy. Szymeczek opowiadał również o podboju najwyższego szczytu Himalajów, który prawdopodobnie został zdobyty już w 1924 roku również przez Brytyjczków, z całą pewnością zaś w 1953 roku stanął na najwyższym szczycie świata Nowozelandczyk Edmund Hillary. Szymeczek wspominał również znane osobistości, które były zafascynowane górami, jak Lenin czy Karol Wojtyła, który został papieżem w dniu, kiedy Polka Wanda Rutkiewicz jako pierwsza kobieta wspięła się na najwyższą górę świata.

Książnica Cieszyńska szuka »Głosu Ludu« z 1989 roku

Numerów „Głosu Ludu” z 1989 roku, które nadawałyby się do zeskanowania i zdigitalizowania, szuka Książnica Cieszyńska. Wszystko dlatego, że w cyfrowych zbiorach tej placówki brakuje właśnie rocznika 1989. Stąd apel do mieszkańców regionu o pomoc.

Książnica Cieszyńska sukcesywnie digitalizuje i udostępnia w sieci swoje zbiory w celu ochrony regionalnego dziedzictwa piśmienniczego, jednocześnie ułatwiając czytelnikom dostęp do zasobów. Szczególną wagę przywiązuje przy tym do ucyfrowienia druków wydanych na Śląsku Cieszyńskim.

– Digitalizacji poddano już wszystkie przechowywane, zachowane w zbiorach Książnicy tutejsze druki zwarte i ciągłe wydane do 1939

r., a także niektóre publikacje lokalnie wydane po 1945 r. Ważną pozycję stanowi wśród nich „Głos Ludu”, gazeta Polaków na Zaolziu, wydawana nieprzerwanie od 1945, obecnie pod tytułem „Głos – Gazeta Polaków w Republice Czeskiej” – wskazują przedstawiciele Książnicy.

Zasób numerów „Głosu Ludu” od 1945 do 2010 r. został już zdigitalizowany i udostępniony na platformie Śląskiej Biblioteki Cyfrowej. Jak można zauważyć, obejmuje on roczniki 1945-1988, 1990-2010 i zawiera lukę – brak w nim rocznika 1989, co – jak oceniają bibliotekarze – stanowi dla użytkowników poważną niedogodność.

– Brakuje w bibliotece cyfrowej rocznik 1989 znajduje się wprawdzie w Książnicy Cieszyńskiej, gdzie można korzystać z niego w

formie papierowej, ale jego zeskanowanie nie jest możliwe. Jest on bowiem bardzo ściśle oprawiony, co uniemożliwia poddanie go digitalizacji – na skanach nie są bowiem widoczne fragmenty tekstu wzdłuż wewnętrznych marginesów woluminu – dodają pracownicy Książnicy.

Poszukiwania egzemplarza nadającego się do zeskanowania prowadzone w instytucjach po obu stronach Olzy nie przyniosły jednak rezultatu – wszystkie roczniki, o których wiadomo, są oprawione w podobny sposób.

Dlatego Książnica Cieszyńska zwraca się do mieszkańców regionu o pomoc – być może ktoś posiada nieoprawiony rocznik numerów „Głosu Ludu” z 1989 r. (lub oprawiony luźno z zachowaniem wystar-

• Jeden z archiwalnych numerów „Głosu Ludu”. Fot. ARC

czając szerokiego wewnętrznego marginesu), bądź zna osobę czy instytucję, które mogłyby wypożyczyć

taki rocznik do zeskanowania? W tej sytuacji Książnica prosi o kontakt pod nr. tel. 48 33 851 38 40. (klm)

Zafascynowany Rembrandtem

W Warszawskiej Galerii Ekslibrisu od środy można oglądać wystawę ze zbiorów Władysława Owczarzego, emerytowanego redaktora „Głosu Ludu”, nazywanego ambasadorem polskiego ekslibrisu w Czechach. Ekspozycja zatytułowana „Wzorem Rembrandta” prezentuje portrety twórców i ich dzieła w ekslibrisie.

• Część ekslibrisów z Rembrandtem z kolekcji Władysława Owczarzego, które można oglądać w Warszawie. Fot. ARC

Łukasz Klimaniec

Władysław Owczarzewski o Rembrandcie można rozmawiać godzinami. Fascynacja nim wynika z faktu, że do dziś ten malarz uznawany jest za jednego z największych artystów w dziejach sztuki, który w sposób nowatorski ukazuje grę światłem i czernią, a także swobodę rytowania scen na płycie miedzianej. Władysław Owczarzewski przyznaje, że jego przgoda z Rembrandtem sięga lat 60. i czasów szkoły podstawowej.

– Październik był miesiącem oświaty, książki i prasy. Polski Związek Kulturalno-Oświatowy w RC organizował świętowanie w szkołach lub Domach PZKO. Właśnie wtedy ojciec kupił mi książkę, dzięki której zacząłem się fascynować sztuką. Dowiedziałem się, że jest taki artysta jak Rembrandt i on mnie bardzo zaciekawił – wyjaśnia Owczarzewski.

Od tego momentu zaczął interesować się życiorysem i twórczością słynnego malarza. W szkole średniej zdobył książkę poświęconą sztuce i Rembrandtowi.

– To był taki zeszyt formatu A4, w którym było może 15-20 kolorowych reprodukcji Rembrandta – wspomina nasz były redaktorjny

kolega, który sam próbował swoich sił w rysunku i malarstwie. – Ojciec trochę rysował. Raz kupił farby olejne, więc i ja chciałem spróbować. I farbami olejnymi postanowiłem skopiować autoportret Rembrandta z końca jego życia. I udało się – uśmiecha się kolekcjoner, który zgromadził spory zbiór ekslibrisów związanych z Holendrem i jego twórczością.

W Warszawskiej Galerii Ekslibrisu prezentuje część tej kolekcji, 24 plansze. To nie tylko portrety Rembrandta i jego dzieła na ekslibrisach, ale także portrety Leonarda Da Vinci, Michała Anioła oraz współczesnych twórców. Wśród prezentowanych zbiorów są także jego autorskie

projekty, które jednak nie doczekały się realizacji.

– Nie zrealizowałem ich, bo najpierw nie miałem możliwości technicznych, a później, kiedy dostałem się do warsztatu graficznego, to nie miałem już na to czasu – byłem notaty i miałem obowiązki rodzinne – wyjaśnia znany kolekcjoner ekslibrisów.

Władysław Owczarzewski współpracuje nie od dziś z Warszawską Galerią Ekslibrisu. Dwa lata temu miał tam już swoją wystawę. Współpraca sięga wielu lat, bo Owczarzewski przyjaźnił się z miłośnikami ekslibrisów w Polsce – kiedyś poznał Janinę Safarini, współzałożycielkę tej warszawskiej galerii, która organizowa-

ła biennale w Malborku. Nawiązał kontakt z Zygmuntem Gontarzem, emerytowanym profesorem, który całe swoje życie zawodowe związał z Politechniką Warszawską i posiada niezwykle cenną kolekcję ekslibrisów, a także Mieczysławem Bieleńskim, warszawskim bibliofilem i kolekcjonerem.

– Co dwa lata spotykaliśmy się na biennale w Malborku, Ostrowie Wielkopolskim albo w Krakowie, gdzie kiedyś Andrzej Znamirowski prowadził galerię ekslibrisów. Zawsze były spotkania noworoczne, na które zapraszał kolekcjonerów, wydawał katalogi. To było coś fenomenalnego, co zrobił z popularnością ekslibrisów – dodaje karwiniak. ▲

Justyna Steczkowska w finale Eurowizji

Polska artystka po znakomitym występie we wtorkowym półfinale Eurowizji awansowała do sobotniego koncertu finałowego. Widowskie show Justyny Steczkowskiej sprawiło, że z piosenką „Gaja” będzie walczył dalej.

We wtorkowy wieczór w szwajcarskiej Bazylei reprezentanci 15 krajów walczyli o udział w finale 69. Konkursu Piosenki Eurowizji. Głównymi publiczności (zgodnie z zasadami konkursu nie można głosować na reprezentanta własnego kraju) w sobotę na scenie zobaczymy artystów z Polski, Norwegii, Szwecji, Albanii, Holandii, San Marino, Estonii, Portugalii, Ukrainy i Islandii.

Justyna Steczkowska wystąpiła jako druga. I trzeba przyznać, że podczas jej występu na scenie dużo się działo. Charyzmatyczni tancerze na szpilkach, Ukrainy i Islandii.

Justyna Steczkowska wystąpiła jako druga. I trzeba przyznać, że podczas jej występu na scenie dużo się działo. Charyzmatyczni tancerze na szpilkach, Ukrainy i Islandii.

Justyna Steczkowska wystąpiła jako druga. I trzeba przyznać, że podczas jej występu na scenie dużo się działo. Charyzmatyczni tancerze na szpilkach, Ukrainy i Islandii.

To był element choreografii, który niemal do ostatniej chwili, nie był pewny, bo organizatorzy mieli wątpliwości, czy będzie wystarczająco bezpiecznie. Ostatecznie jednak wyrazili zgodę.

Justyna zaśpiewała piosenkę „Gaja”, która 14 lutego zapewniła jej wygraną w preselekcjach (zdołała prawie 40 proc. głosów). Od tej pory artystka włożyła ogromną ilość pracy, żeby jej występ był jak najlepszy, wzięła też udział we wszystkich koncertach przedeurowizyjnych, tzw. pre-parties. Warto też przypomnieć, że dla Justyny był to już drugi w karierze występ na Eurowizji, bo pierwszy raz zaśpiewała dokładnie 30 lat temu, wykonując 13 maja 1995 roku w Dublinie piosenkę „Sama”. Dziś 52-letnia Steczkowska jest najstarszą artystką na tegorocznej Eurowizji i pierwszą, której udało się powrócić po tak długiej przerwie.

Artystka od początku miała wysokie notowania u bukmacherów, kibicowały jej miliony fanów, ale też wielu innych artystów. Michał Szpak opublikował na Instagramie

zrzut ekranu z fragmentem jej rozmowy z Justyną Steczkowską. „Rozwał ich!” – napisał w SMS-ie, na krótko przed występem, na co otrzymał odpowiedź (po występie): „Rozwaliłam, co się dało”.

Poza naszą artystką, uwagę zwrócił fiński zespół KAJ z utworem „Bara Bada Bastu”, który reprezentuje Szwecję i który jest jednym z głównych faworytów tegorocznego konkursu. Ciekawa była także piosenka „Espresso Macciato” estońskiego wykonawcy Tommy’ego Casha i występ Claude z Holandii z piosenką „C’est La Vie”.

We wtorek zaśpiewali także artyści z Hiszpanii, Włoch i Szwajcarii, natomiast wczoraj wystąpili wykonawcy z Niemiec, Francji i Wielkiej Brytanii, którzy automatycznie znajdują się w sobotnim finale, bez udziału w konkursach półfinałowych. To tak zwana „Wielka piątka” (The Big Five) – reprezentanci z Francji, Niemiec, Włoch, Hiszpanii i Wielkiej Brytanii. Organizator Eurowizji – Europejska Unia Nadawców – wyróżnia w taki sposób te kraje, które wnoszą największy wkład finansowy w or-

• Justyna Steczkowska wystąpiła po raz drugi na Eurowizji. Zadebiutowała na tym forum przed 30 laty. Fot. Facebook/Justyna Steczkowska

ganizację konkursu. Do grona tego dołącza artysta z kraju gospodarza, czyli w tym roku ze Szwajcarii.

Wielki finał zaplanowano na sobotę 17 maja o godzinie 21.00. Transmisję każdego koncertu można

śledzić w telewizji i online, m.in. w TVP1, TVP Polonia oraz na platformie TVP VOD i na oficjalnym kanale Eurowizji na YouTube. Mocno ścisłamy kciuki za Justynę. (PAP)

Bezpiecznego domu nikt nie zburzy

Duża sala „Czytelni” w Wędrynie we wtorkowe popołudnie była pełna. Polskie przedszkole „Wędrowniczki” przygotowało Dzień Rodziny i zaprosiło na imprezę nie tylko rodziców przedszkolaków, ale też ich rodzeństwo, dziadków, ciotce, wujków i innych krewnych.

Danuta Chlup

Zapewne każdy zna bajkę o trzech świnkach, które budowały sobie domki. „Wędrowniczki” przypomniały ją w dynamicznym muzycznym przedstawieniu.

Historia zaczęła się w dużej rodzinie świnek, składającej się z rodziców, dziadków, stryjów, ciot i dzieci. Trzy małe świnki niańczone przez krewnych szybko dorosły i postanowiły wybudować własne domy. Udały się z oszczędnościami po materiał do sklepu budowlanego.

– W budowaniu domów jestem dość biegły. Radzę zbudować mieszkanie z cegły – radził im sprzedawca. Ale tylko jedna świnka go posłuchała.

– Każda ze świnek własne ma plany: jedna buduje domek słomiany, druga drewniany, trzecia ceglany. Oby się żaden z nich nie rozleciał! – podsumowała ich wybory narratorka, nauczycielka Zuzanna Szwarz.

Wszystkie trzy świnki cieszyły się wkrótce z nowych domów. Niestety zły wilk najpierw zdmuchnął słomiany domek, potem drewniany. Jego przerażone lokatorki schroniły się u trzeciej siostry. Z murywanym domem wilk sobie nie poradził, a gdy próbował dostać się do niego poprzez komin, spotkała go zaskórnikowa kara.

Z domkiem z cegły wilk sobie nie poradził.

Fot. DANUTA CHLUP

My jesteście świnki trzy, bardzo śmiałe, przebojowe, nam nie strasze wilcze kły, zbroj nie wejście nam na głowę.

Gdy jesteście razem, to cichnie wokoło zawierucha. Pokonamy każde zło, nikt nam w kaszę nie nadmucha (refren piosenki ze spektaklu)

Spektakl „Trzy świnki” bardzo pasował do charakteru imprezy podkreślającej znaczenie rodziny i stabilnego, bezpiecznego domu. Publiczność oklaskiwała występy dzieci, ale też pomysłowe stroje oraz domki wyglądające „jak prawdziwe”.

Dzień Rodziny odbył się w Wędrynie po dwuletniej przerwie.

– Zwykle organizujemy osobno Dzień Babci i Dziadka oraz Dzień

Matki, a od czasu do czasu, co 2-3 lata, Dzień Rodziny w dużej sali. Wtedy mogą przyjść także wujowie, ciotki i tak dalej. W spektaklu „Trzy świnki” pojawiła się m.in. tematyka „magicznych słów”: dziękuję, proszę, przepraszam. Są one częścią podstawy, którą przekazujemy dzieciom w przedszkolu – powiedziała nam dyrektorka przedszkola, Katarzyna Pustowka.

Dominika Knopp, zastępca prezesa Macierzy Szkolnej w Wędrynie z ramienia przedszkola, dodała, że także rodzice zaangażowali się w przygotowanie wydarzenia.

– Mamusie robiły słodkie wypieki, tatusiowie przygotowali sałę. My, rodzice, wręczaliśmy kwiaty i drobne upominki paniom nauczycielkom. Były przepiękne dekoracje i kostiumy, panie nauczycielki musiały mieć bardzo dużo pracy z przygotowaniami – powiedziała pani Dominika. Jej syn Dawid wystąpił w roli dziadka świnki.

E-mail: danuta.chlup@glos.live

Pisząc do nas, podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Prosimy o nadsyłanie listów o objętości do 2000 znaków ze spacjami.

GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA

Fajnie było na zielonej szkole

W słoneczny poranek pod koniec kwietnia wyjechaliśmy na zieloną szkołę do Łomnej Górnej. Przygoda zaczęła się już w autobusie. Czy zmieszczą się wszystkie nasze walizki? Gdzie położyć plecak? Nie zapomnieliśmy czegoś spakować? Po przyjeździe na miejsce od razu zakwaterowaliśmy się w hotelu „U Studánky”. Każdy pokój wymyślił sobie jakąś nazwę, był więc pokój „Zielone psikiusy”, „Badaczki przyrody”, „Zetor” i inne.

Po południu poszliśmy na spacer po okolicy. We wtorek przed południem pojechaliśmy do ośrodka edukacyjnego „Ursus” na program o motylach. Po

obiedzie wyruszyliśmy na Kamienity. Pani powiedziała nam, że schronisko turystyczne jest zamknięte. Po drodze spotkaliśmy jednak turystę, który nam powiedział, że dziś jest wyjątkowo otwarte. Bardzo się ucieszyliśmy i pognaliśmy przed siebie. W schronisku czekały na nas pyszne lody dla ochłody. Droga w dół, wśród pasących się krów, owiec i kóz, upłynęła już bardzo szybko.

W śróde lektorzy z „Ursusa” przyjechali do nas i przygotowali ciekawy program. Lówiliśmy drobne organizmy żyjące w wodzie, oglądaliśmy ślady zwierząt odlane w gipsie i tropiliśmy dzi-

kie zwierzęta w lesie. Po południu z chęcią pomogliśmy miejscowym w ozdabianiu „moja” i byliśmy świadkami kulturowania tej tradycji ludowej.

W czwartek ponownie wyjechaliśmy do „Ursusa”, tym razem na program o ptakach i drapieżnych zwierzętach. Całe popołudnie spędziliśmy na placu zabaw i na boisku, grając w piłkę nożną, dwa ognie czy skacząc przez linę. Odwiedziliśmy też miejscowy sklep

Fot. ARC

i uzupełniliśmy zapasy „czegoś dobrego”.

Piątek był dniem powrotu do domu. Wyjeżdżaliśmy z Łomnej pełni wrażeń i po dotarciu do szkoły podziękowaliśmy paniom Tamarce, Jance, Luce i Joli. Na zielonej szkole było naprawdę ładnie. Chociaż woda w źródle była zimna, to wszyscy wróciliśmy zdrowi. Dziękujemy pani dyrektor za organizację oraz naszej Macierzy Szkolnej za współfinansowanie całego wyjazdu.

Uczniowie klasy 3. polskiej szkoły w Olbrachcicach: Ania, Asia, Justynka, Rozalka, Róża, Benio, Luky, Tymek, Wiki

Młode lamparty bawią się w wybiegu

Dwie półroczne samiczki lamparta, urodzone w ostrawskim ogrodzie zoologicznym w listopadzie ub. roku, zaznajamiają się z ogrodzonym wybiegiem. Do tej pory spędzały czas w pawilonie, w pobliżu matki. Uczyły się zręcznego poruszania, skoków z gałęzi na gałęzi, na przycię i tym podobnie.

Kilka dni temu opiekunowie wypuścili małe lamparty do wybiegu. Mogli to zrobić dopiero wtedy, gdy mieli pewność, że

będą umiały wrócić do środka. Trzeba było także poczekać na odpowiednią temperaturę, zbyt chłodna byłaby dla zwierząt z obszarów tropikalnych niebezpieczna. (dc)

Jedna z młodych lamparc. Fot. Zoo Ostrawa

Janusz Bittmar

Po kilku serialowych odsłonach Pop Artu dziś powrót do muzycznej galaktyki, gdzie niczym Supernova błyszczą Michal Prokop i Framus Five ze swoją nową płytą „Ostraka”. Przygotowaliśmy dla was również konkurs, którego stawką są bilety na festiwal Dolański Gróm. Odbędzie się on 21 czerwca w Karwinie.

RECENZJE

MICHAL PROKOP – Ostraka

Chciałem rozpocząć pseudoryginalną przypowieścią o upływającym czasie czy o czymś w tym rodzaju. Ale nie, najnowsza płyta 78-letniego Michala Prokopa i jego zespołu Framus Five jest tak piękna, świeża i nowoczesna w swoim „nienowoczesnym” gatunku blues rocka, że zlitowałem się nad wami i nad sobą w rzeczy samej też. Prokop, który nikomu nie musi już nic udowadniać i który mógłby spokojnie odcinać kupony od sławy bez wyrzutów sumienia nekających muzyków, którzy... niczego wielkiego nie osiągnęli, nagrał najlepszy album od czasów „Kolej Yesterday” z 1984 roku. Podobnie jak jego rówieśnik, Vladimir Mišik, swoją muzyką płynącą z serca mógłby leczyć chorych na znieczulicę. „Ostraka” posiada właśnie taką moc uzdrawiania.

Nie udało mi się wpaść na jeden z pierwszych koncertów Prokopa w ramach trasy koncertowej do najnowszej płyty, chociaż wydarzenie miało miejsce 800 metrów od mojego domu. Z relacji znajomych, którzy byli 6 maja

• Autentyczność w graniu, bezbłędne frazowanie, potęga słów – to wszystko znak firmowy Michala Prokopa (drugi od lewej) i grupy Framus Five.

w ostrawskim klubie Barrák, artysta wraz ze swoim zespołem był w świetnej formie, co tylko potęgowało wrażenia z odsłuchu płyty. Autentyczność w graniu, bezbłędne frazowanie, potęga słów, w które przyzodanych zostało trzynaście piosenek zawartych na albumie „Ostraka”, to wszystko daje nadzieję, że prawdziwa muzyka wciąż ma się dobrze.

Michal Prokop jak zawsze otoczył się switą znakomitych, sprawdzonych muzyków oraz tekściarzy. W tym przedziale też nie różni się od Mišika, którego ostatni album „Vteřiny, měšice a roky” (2024) towarzyszył mi w chwilach jesiennej melancholii, zimowej chandry i jest ze mną do dziś. „Ostraka” powstała na przestrzeni ostatnich czterech lat jako pokłosie sukcesu płyty „Mohlo by to být nebe” (2021), z którą Prokop wrócił na scenę po dziewięciu latach przerwy artystycznej. Już wtedy, słuchając utworów z tamtej płyty, przeżywałem, że to tylko przymiarka do czegoś znacznie większego. Bo tak na dobrą sprawę można wprawdzie w nieskończoność nucić główną melodię hitu „Kolej Yesterday” sprzed czterech dekad (notabene z muzycznymi cytatami The Beatles), ale mając świadomość, że mistrz jeszcze nie powiedział ostatniego słowa, wciąż czekamy na następny niezapomnianą ucztę.

• Marek Raduli w trakcie koncertu Another Pink Floyd. Zdjęcia: mat. prasowe

Wygraj bilety na Dolański Gróm!

21 czerwca 2025 – data w kalendarzu wywołująca przyspieszone bicie serca wszystkich fanów muzyki rockowej. Właśnie w tym dniu w Parku Bożeny Němcovej w Karwinie odbędzie się kolejna edycja muzycznego festiwalu Dolański Gróm. Organizatorzy wydadzą z MK PZKO w Karwinie-Frysztacie ufundowali cztery bilety na konkurs w „Glosie”. Upoważniają do darmowego udziału w imprezie. Wystarczy włączyć się do naszej zabawy i liczyć na łut szczęścia. W tym numerze pierwsza z dwóch odsłon konkursu.

Dolański Gróm, który w zeszłym roku zafundował sobie przerwę, powraca w wielkim stylu. W programie tegorocznej edycji znajdują się koncerty formacji Alice&Dan Bárta (RC), Feel (Polska) i Another Pink Floyd&Marek Raduli (Polska), na mniejszej scenie wystąpi zaś zaozłańska grupa Arzia.

Album otwiera skoczna, dynamiczna kompozycja „A přece ráno”, która została na starcie roku wybrana na pierwszego singla. Autorem muzyki do tego utworu jest Martin Němec z art rockowej formacji Precedens, który dla Prokopa stworzył świetną, skąpaną w soulowych rytmach piosenkę, w sam raz na początek. Prokop ze swoim młodym zespołem, w którym wiek zawyża tylko znakomity skrzypek Jan Hrubý, umiejętnie dryfuje na dwóch nastrojowych płaszczyznach, przeplatając weselsze tematy („A přece ráno”, „Hollywood”, satyryczny „V nakupáku”) z nastrojowymi utworami zmuszającymi odbiorcę do głębszych refleksji.

Są natomiast dwa przystanki na tym albumie, których na pewno nie można przegapić. Oprócz wspomnianego tytułowego utworu „Ostraka”, jest to przedostatni temat „Vyrovnání”. Doufám, že budu mít dost síly/nenechat na poslední chvíli/jenom pár věcí, krátký seznam/já jiný způsob ani neznám” – bilansuje Prokop w przepięknej piosence, do której często wracam w ramach terapii odmładzającej. Bo nie tak nie buduje, jak wiara w człowieka.

Ciekawostka na koniec. Michal Prokop jest nie tylko cenionym muzykiem, w przeszłości mocno angażował się również w polityce. Na początku lat 90. XX wieku był wiceministrem kultury w czeskim rządzie i często sportykał się też w ramach swojej funkcji z przedstawicielami polskiej mniejszości narodowej.

Gwoździem wieczoru będzie polska formacja Another Pink Floyd&Marek Raduli grająca muzykę legendarnej brytyjskiej grupy Pink Floyd. Z racji tego, że oryginalny Pink Floyd już nie istnieje, koncert zaplanowany na godz. 22.00 będzie niepowtarzalną okazją, żeby zasmakować muzyki z takich przełomowych albumów art rocka, jak „The Dark Side of the Moon”, „The Wall” czy „The Division Bell”.

PYTANIE KONKURSOWE
Wspólnie z Another Pink Floyd zagraceniony polski gitarzysta Marek Raduli. Proszę podać nazwę legendarnej polskiej grupy rockowej z Lublina, której Raduli był członkiem.

Na odpowiedź czekamy do następnego Pop Artu, za dwa tygodnie, pod adresem: bittmar@glos.live.

Leon XIV w gąszczu dezinformacji i teorii spiskowych

Wokół wyboru papieża Leona XIV pojawiły się teorie spiskowe. W mediach krążyły sugestie, jakoby zwolennicy Donalda Trumpa korumpowali kardynałów oraz próbowali przejąć kontrolę nad Watykanem.

Polska Agencja Prasowa

Jeszcze w kwietniu, niemal dwa tygodnie przed konklawe (które zakończyło się 8 maja wyborem Leona XIV), w mediach społeczno-ściowych zaczęły pojawiać się nieprawdziwe informacje o wyborze papieża. Jak podał serwis Euronews.com, na kanale History Hub na YouTube upubliczniono film, według którego papieżem został filipiński kardynał Luis Antonio Tagle, skądinąd jeden z kilku najczęściej wymienianych papabili. Na Facebooku pojawiły się także nieprawdziwe informacje o wyborze na papieża konserwatywnego kardynała Roberta Saraha z Gwinei.

Największym echem odbiły się jednak rozpowszechniane w sieci informacje o rzekomych próbach korumpowania kardynałów, 7 maja, w dniu rozpoczęcia konklawe, Alex Aronson na kanale Legal AF (637 tys. subskrybentów na YouTube) przekonywał, że „skrajna prawica” próbuje przejąć kontrolę nad Watykanem. Legal AF to część MeidasTouch, amerykańskiej firmy medialnej, która wyłoniła się z ruchu obywatelskiego z 2020 roku, mającego na celu zablokowanie reelekcji Donalda Trumpa.

Aronson przypomniał, że 3 maja, tuż przed konklawe, Biały Dom opublikował na platformie X wygenerowane przez AI zdjęcie prezydenta Trumpa w stroju papieża. Według Aronsona, ten gest mógł sugerować, że Trump próbował wpłynąć na wybór papieża, ponieważ prawicy zależało na tym, by po pontyfikacie Franciszka, uznawanego za „aktora postępu”, nastął konserwatywny następca.

W Stanach Zjednoczonych taki przekaz mógł być szczególnie przekonujący, biorąc pod uwagę powszechne przekonanie, że Amerykanin – przedstawiciel supermocarstwa – nie może zostać papieżem, gdyż obawiano się, iż jego wybór mógłby zostać zinterpretowany jako wynik wpływów CIA.

Jeszcze wcześniej niż AF Legal, o rzekomym korupcyjnym spisku MAGA (Make America Great Again, hasło wyborcze Donalda Trumpa z 2016 roku, którego skrót jest także

• Nowy papież Leon XIV w czasie audyencji dla mediów. Fot. Facebook/Vatican News

nazwą ruchu jego zwolenników – PAP) doniósł kanał Young Turks (6 mln subskrybentów na YouTube). Wedle informacji tego kanału, bogaci działacze MAGA mieli oferować kardynałom elektorom luksusowe prezenty i obietnice finansowego wsparcia. A wszystko po to, aby wybrali kandydata wskazanego przez MAGA.

Jednak po wyborze urodzonego w Chicago 69-letniego kardynała Roberta Prevosta na papieża Leona XIV niemal natychmiast pojawiły się nieprzychylnie wobec niego reakcje zwolenników Donalda Trumpa. Krytyczne opinie części amerykańskiej prawicy zebrał m.in. amerykański dziennik „USA Today”, nazywając je głosami „kościół Trumpa”.

Laura Loomer, którą na platformie X obserwuje 1,6 mln osób, według „USA Today”, zwolenniczka teorii spiskowych, napisała w dniu wyboru Leona XIV, że nowy papież jest lewakiem: marksistą i zwolennikiem wokeizmu (wyzwoleni na kwestie sprawiedliwości społecznej i równości – PAP). Jej xeet miał dotąd ponad 6 mln wyświetleń.

Podobnie ocenił papieża na platformie X Ryan Selkis, związany z

rynkiem kryptowalut zwolennik prawicy. Selkis powołał się przy tym na krytyczne komentarze papieża (wówczas jeszcze kardynała Prevosta) wobec Donalda Trumpa za jego politykę migracyjną.

W podobnych, politycznych kategoriach papieża Leona postrzegają także liberalni komentatorzy, którzy próbują go przypisać do jednego obozu. Na przykład według Richarda Stengela, analityka amerykańskiej stacji MSNBC, Leon XIV „stanowi kontrast z administracją Trumpa pod względem spraw – takich jak troska o biednych i imigrantów – na których mu zależy”.

Tymczasem nowego papieża nie da się łatwo zaszklawiać. Z jednej strony świeccy i kościelni komentatorzy są przekonani, że Leon XIV, który dużą część życia spędził na misjach w Peru, będzie kontynuował linię Franciszka – troski o najsłabszych i najbardziej potrzebujących, dostrzegając jego gesty odwołujące się do tradycji.

Jak powiedział w wywiadzie dla magazynu America kardynał Blase Cupich z Chicago, nowy papież z pewnością podejmie spuściznę poprzednika i tego oczekiwali od niego

kardynałowie, którzy oddali na niego głos. – Potrafi też ciężko pracować, jest poligłotą. Rozumie różne kultury – żył na trzech kontynentach. Jest pasterzem, ale równocześnie ma doświadczenie dobrego administratora – według Cupicha właśnie tak widzą Leona XIV kardynałowie.

Jednak zapytany o to, jak nowy papież będzie się odnosił do „deportującego nielegalnych migrantów” prezydenta Trumpa, kardynał Cupich odparł, że Leon XIV będzie go traktował z szacunkiem, jako demokratycznie wybranego lidera kraju.

Oczekiwanie, że nowy papież wyraźnie opowie się po jednej stronie politycznego sporu albo poprze kościelnych liberalów przeciwko krytykom liberalnego ich zdaniem pontyfikatu Franciszka, studził także brytyjski dziennikarz Dan Hitchens na łamach konserwatywnego First Things.

Jego zdaniem, Leon XIV będzie za to w stanie pogodzić zarówno bardziej postępowych hierarchów, którzy bali się, że nowy papież mógłby odejść od liberalnej linii Franciszka, jak i tych konserwatywnych, oczekujących od papieża szacunku do tradycji i kościelnego nauczania. ◀

18

maja (najbliższa niedziela) o godzinie 10.00 na placu Świętego Piotra rozpocznie się msza inaugurująca pontyfikat papieża Leona XIV. Jest on 267. papieżem w historii.

– Świadczą o tym pierwsze wybory nowego papieża – tradycyjne imię i strój papieski – ocenił Hitchens.

Leon XIV pojawił się na balkonie Bazyliki św. Piotra w pełnych ceremonialnych szatach, w tym w czerwonej narzutce na ramiona (wł. mozzetta) i misternie wyszytej złotą nicią stule. Według wielu obserwatorów to znak, że nowy papież – w przeciwieństwie do Franciszka, który w tej samej sytuacji wystąpił w białej sutannie bez dodatkowych elementów stroju papieskiego – stawia na ciągłość z poprzednimi pontyfikatami i na powrót do tradycji.

Te wydawałoby się drobne gesty mogą kiedyś mieć istotne znaczenie dla oceny pontyfikatu. W 2013 roku magazyn „Esquire” ogłosił papieża Franciszka „najlepiej ubranym mężczyzną roku”, uzasadniając swój wybór tym, że styl papieża „zwiastował nową erę dla Kościoła katolickiego”.

Według ks. Roberta Siroco, współtwórcy Acton Institute, religijnego think tanku z USA, nowy papież ma w rzeczywistości umiarkowanie centrowe zapatrywanie. Jest bliski duszpasterskim priorytetom Franciszka, ale równocześnie odwołuje się do tradycji Kościoła.

– Ma reputację budowniczego mostów między nowym i starym światem, między wizją Franciszka i szerokimi rzeszami Kościoła. Jest jasne, że kardynałowie dostrzegli polaryzację w Kościele i szukali kogoś, kto będzie umiał łączyć i rozmawiać – ocenił ks. Siroco na łamach First Things i dodał, że spodziewa się pontyfikatu „duszpastersko żywego, w duchu papieża Franciszka, ale doktrynalnie wiernego tradycji”.

JAN OŁDAKOWSKI, DYREKTOR MUZEUM POWSTANIA WARSZAWSKIEGO:

To ostatni moment, aby nagrać takie wspomnienia

O II wojnie światowej chcemy opowiedzieć z perspektywy osób, które wówczas były dziećmi. Do tej pory niewiele osób postanowiło wysłuchać ich wspomnień. To właśnie im chcemy oddać głos w projekcie „Wytwórnia pamięci” – mówi dyrektor Muzeum Powstania Warszawskiego Jan Ołdakowski.

Polska Agencja Prasowa

W tym roku przypada 80. rocznica zakończenia II wojny światowej. Muzeum Powstania Warszawskiego z tej okazji zainaugurowało projekt „Wytwórnia pamięci”. Na czym on polega?

– Stworzymy społeczne archiwum wspomnień pokolenia II wojny światowej. Chcemy jednak, aby była to „pamięć 3.0”. Oczywiście mamy nagrane, spisane i wydane wspomnienia żołnierzy Armii Krajowej, Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie oraz powstańców warszawskich. Mamy także sporo relacji cywilów, którzy okropieństwa wojny widzieli jako dorośli ludzie. To starsze pokolenie świadków historii właściwie już odeszło, pozostało ich naprawdę niewiele. Istnieje jednak jeszcze jedna grupa, która wciąż ma wspomnienia związane z II wojną światową – to osoby, które w czasie okupacji i wojny były dziećmi. To właśnie im chcemy oddać głos w projekcie „Wytwórnia pamięci”.

Co pamiętają osoby, które były w czasie wojny dziećmi?

– Ich opowieści zazwyczaj nie są długie, jednak są wzruszające, często również traumatyczne. Zdarzają się także z happy endem. Każde z tych wspomnień jest bardzo ważne – daje współczesnym młodym ludziom siłę i nadzieję, że nawet w trudnej sytuacji można sobie poradzić.

Mamy na przykład wspomnienie pani, która jako sześciolatka była świadkiem pewnego okrutnego wydarzenia. Razem z mamą została wyprowadzona przez Niemców na jedną z ulic Warszawy. Po kilku godzinach okupanci przyprowadzili tam skazańców, których powiesili na oczach zgromadzonych ludzi. W tym zachowaniu chodziło wyłącznie o zmanifestowanie siły i terroru. To wspomnienie jest krótkie, ale wciąż bardzo ważne dla osoby, która się nim podzieliła. Często nikt z tymi ludźmi wcześniej na temat wojny nie rozmawiał.

Te rozmowy ze świadkami historii przeprowadzają i nagrywają młodzi ludzie?

– Tak, chcemy, aby to właśnie młodzi ludzie poznali wspomnienia osób, które w czasie wojny nierzadko były w ich wieku.

W tym celu stworzyliśmy aplikację na smartfony – to dzięki niej będzie można nagrywać wspomnienia z seniorami, które następnie należy nam przelać. Ta relacja znajdzie się wówczas na stronie internetowej zawierającej archiwum. Każde ze wspomnień będziemy weryfikować.

W projekcie biorą udział także młodzi artyści i influencerzy: aktor Nikodem Rozbicki, wokalistka Zuza Jabłońska i producent muzyczny Pawbeats.

Częścią multimedialnego projektu „Wytwórnia pamięci” jest także konkurs dla uczniów w wieku 12-20 lat – chcemy nim zachęcić młodzież do nagrywania rozmów z seniorami o II wojnie światowej. Spośród zgłoszonych wideo-rozmów zostaną wybrane te najciekawsze. Na zwycięzców i na szkoły, które przesyła

• Jan Ołdakowski jest od 2004 roku dyrektorem Muzeum Powstania Warszawskiego. Fot. Facebook/Jan Ołdakowski

największą liczbę zgłoszeń, czekają atrakcyjne nagrody. Konkurs jest organizowany pod patronatem honorowym ministra edukacji.

Warto dodać, że w ramach kampanii społecznej powstał spot, którego reżyserem jest Jan Komasa. W krótkich materiałach filmowych trzech młodych bohaterów spotyka się z osobami starszymi, aby nagrać swoje rozmowy do cyfrowej biblioteki „Wytwórnia pamięci”.

W tych opowieściach nie chodzi o wspomnianie akcji zbrojnych, ale zwykłych scen dnia codziennego i uczuć im towarzyszących. Ważne jest: Co świadkowie historii pamiętają? Jak się wtedy czuli? Gdzie przebywał? Co było trudne, straszne, zadziwiające? Czy mają jakieś dobre wspomnienia? Czy sąsiedzi sobie pomagali?

Ze wspomnień będzie się wylaniać okrucieństwo wojny. Czy młodzi ludzie zostaną przygotowani na to, co mogą usłyszeć od swoich rozmówców?

– Oczywiście, te wspomnienia będą wypełnione traumą. Dlatego też postanowiliśmy stworzyć psychologiczne narzędzia pomagające uczestnikom. Przed nagraniem rozmowy należy wysłuchać instrukcji, w której młodzi ludzie zostaną ostrzeżeni o tym, że rozmowa może wywołać w nich emocje, silne przeżycia. Z drugiej strony wiemy – a wynika to z zamówionych przez nas badań – że młodzi ludzie u seniorów często szukają wsparcia psychologicznego. Chcą zro-

zumieć, jak oni dali sobie radę w strasznych sytuacjach, których doświadczili jako dzieci. Szukają też międzypokoleniowych przyjaźni – chcemy więc, aby nagranie wspomnień było okazją do zacieśnienia więzi.

Wspomniał pan o przeprowadzonych badaniach. Jak należy rozmawiać z młodymi ludźmi o II wojnie światowej?

– Z jednej strony młodzi z pokolenia Z boją się historii, są bardzo wrażliwi na kwestie psychologiczne. Z drugiej strony w historii szukają pocieszenia, inspiracji się postawą uczestników wydarzeń.

Mówiąc młodym ludziom o II wojnie światowej, nie skupiamy się więc na faktach, raczej na emocjach uczestników tych wydarzeń. Historia nie jest zatem opowieścią o generałach, marszałkach, premierach, o wielkiej polityce, ale o zwykłych ludziach. A w przypadku projektu – o ludziach, którzy w czasie wojny byli dziećmi.

W czasie zajęć dla szkół odwołujemy się do personalizacji doświadczenia. Pokazujemy np., jakie cechy charakteru i predyspozycje powinni mieć w czasie wojny łącznicy. Chcemy pokazać cały wachlarz ludzkich losów.

Wspomniał też pan o relacjach międzypokoleniowych. Czego młodzi mogą się nauczyć od starszych?

– Osoby starsze dzielą się swoimi wspomnieniami, młodzi zaś dają swoje zain-

teresowanie i czas. Stasze osoby cierpią na deficyt zainteresowania, zdarza się, że nawet w rodzinach ich historii nikt już nie chce słuchać. A tu nagle trafiają na ważnego słuchacza.

Jest to ostatni moment, aby nagrać takie wspomnienia. Te osoby mają dzisiaj około 90 lat. A często ich rodziny nie miały nawet świadomości, że babcia czy dziadek byli uczestnikami tak trudnych wydarzeń.

Moja babcia do końca życia wspominała, jak 1 września 1939 roku miał być jej pierwszym dniem w szkole, ponieważ miała pójść do pierwszej klasy. To było jej wspomnienie początku wojny...

– Właśnie takie wspomnienia są ważne, także dla tych, którzy je opowiadają. Bo wspomnienie pani babci jest poruszające, pokazuje, że zamiast szkoły na niebie były wojskowe samoloty zrzucające bomby.

Wcześniej historie dzieci nie były traktowane poważnie. Uważano, że nie mają nic ciekawego do powiedzenia. Dawno głos wyłącznie tym, którzy byli w stanie poddać analizie to, czego doświadczili. A wspomnienia dzieci zawierają często niegłębokość, trzeba je umieć zinterpretować.

Chcemy dziś powiedzieć, że historia ówczesnych dzieci jest dla nas ważna, a osoby, które się z nami dzielą swoimi wspomnieniami, tak samo zasługują na szacunek i uwagę jak dorośli czy politycy.

To, co te dzieci przeżyły, odbiło się także na ich osobowości i psychice. Być może podzielenie się wspomnieniami, utrwalenie ich, będzie także formą terapii i zamknięciem tego traumatycznego okresu w ich życiu. Będzie to także rytuał przekazania kolejnym pokoleniom pamięci oraz niezgody na zło.

Jeszcze do niedawna wojna kojarzyła się wyłącznie z historią, tymczasem od ponad trzech lat toczy się ona obok, tuż za naszą wschodnią granicą. Czy wojna w Ukrainie wpłynęła także na dyskurs dotyczący II wojny światowej?

– Na pewno dodała aktualności temu, o czym opowiadamy w muzeum. Wojna w Ukrainie pokazuje, że narody muszą bronić swoich obywateli, swojego terytorium oraz dziedzictwa kulturowego. Ze są takie momenty, kiedy trzeba wziąć za to odpowiedzialność, bronić swojego kraju, także z bronią w ręku.

Powstańcy warszawscy – jak jak dziś Ukraińcy – chcieli żyć w wolnym kraju, nie zgadzali się na terror. Dyskusja na temat postaw historycznych oczywiście nie tłumaczy współczesności, ale motywuje. Od kiedy w Ukrainie trwa wojna, łatwiej jest nam wytłumaczyć, dlaczego młodzi powstańcy zdecydowali się wystąpić przeciwko okupantom.

Łatwiej też jest pokazać, dlaczego powstańcy uważali, że trzeba się bić, nawet jeśli wróg miał przewagę. Dziś nikt przecie nie mówi Ukraińcom, że walka jest bez sensu. ◀

Miliony odwiedzających

Prawie 15 mln osób zwiedziło w zeszłym roku rzymskie Koloseum – to najpopularniejszy we Włoszech zabytek. Na drugim miejscu znalazła się Galeria Uffizi w Florencji (5,3 mln zwiedzających), a na trzecim – Pompeje (4,2 mln).

Jak podkreśliło włoskie Ministerstwo Kultury, które ogłosiło te dane w poniedziałek, rok 2024 był rekordowy pod względem liczby turystów i wpływów za bilety wstępu do zaby-

ków i muzeów. Wszystkie placówki odwiedziło łącznie ponad 60 mln osób, czyli o 5 proc. więcej niż rok wcześniej. Wpływy z biletów przekroczyły 382 mln euro.

Za bilety tylko do Koloseum turyści zapłacili łącznie prawie 102 mln euro. W kasach słynnej florenckiej galerii sztuki Uffizi zwiedzający zostawili 62 mln euro. W przypadku terenu parku archeologicznego w Pompejach wpływy z biletów wyniosły 55,2 mln euro. Pod koniec zeszłego roku tamtejsza

dyrekcja wprowadziła dzienny limit 20 tysięcy turystów, aby zapobiec nadmiernym tłumom i chronić pozostałości antycznego miasta.

Czwarte miejsce wśród najczęściej odwiedzanych zabytków we Włoszech zajął rzymski Panteon – odwiedziło go 4 mln turystów, a wpływy wyniosły prawie 15 mln euro.

Na piątym miejscu jest Galeria Akademii we Florencji, która przyciąga w zeszłym roku około 2 mln osób. Za bilety zapłacono 27 mln euro. (PAP)

• Nie tylko Koloseum było w ubiegłym roku oblegane przez tłumy turystów i pielgrzymów. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

SPORT

Szybowanie w powietrzu

• Migawki z rywalizacji na Majowej Poprzeczce. Zdjęcia: ROMAN BASELIDES

Wyniki:	
Dziewczyny – kl. 6-7-: 1. Hana Tlolková (Sucha Góra) 135 cm, 2. Michaela Rajca (Gnojnik) 135 cm, 3. Ema Borska (Trzyniec) 130 cm.	Sebastian Kaleta (Jabłonków) 145 cm, 3. Štěpán Rajčáni (Wedrynia) 140 cm.
Dziewczyny – kl. 8-9: 1. Justyna Beneš (Gnojnik) 140 cm, 2. Veronika Čepčor (Jabłonków) 140 cm, 3. Nadia Branna (Gnojnik) 135 cm.	Chłopcy 8.-9.: 1. Janis Rusz (Jabłonków) 160 cm, 2. Jakub Szlaur (Trzyniec) 155 cm, 3. Tobiasz Pawlitek (Cz. Cieszyn) 155 cm.
Chłopcy – kl. 6-7-: 1. Szymon Rejdych (Trzyniec) 155 cm, 2.	Punktacja szkół: 1. Jabłonków 1620, 2. Gnojnik (1605), 3. Czeski Cieszyn (1590).

W Trzyncu odbyła się w czwartek kolejna edycja Majowej Poprzeczki, zawodów w skoku wzwyż przeznaczonych dla uczniów polskich szkół podstawowych na Zaolziu. Na wysokości zadania stanęli zarówno organizatorzy z PSP im. Gustawa Przeczka w Trzyncu, jak również młodzi skoczkowie. Majowa Poprzeczka jest taką przy-
miarką do sztandarowej sportowej

imprezy na Zaolziu, igrzysk lekkoatletycznych PSP, które 30 maja również zagospodzą w Trzyncu, ale na stadionie lekkoatletycznym przy ul. Leśnej. A wiadomo, trening czyni mistrza.

W czwartek o podium walczyli uczniowie z kilku polskich podsta-
wówek, gościnnie w szranki stanęli też młodzi sportowcy z czeskiej trzy-
nieckiej podstawówki.

(jb)

OFERTA

PIŁKA RĘCZNA – FINAŁ CHANCE EKSTRALIGI: HCB Karwina – Pilżno (niedz., 17.30).
PIŁKA NOŻNA – CHANCE LIGA: Banik Ostrawa – Sparta Praga (niedz., 16.00). **CHANCE LIGA NARODOWA:** Z. Brno – Ostrawa B (sob., 17.00). **MŚLF:** Uniczów – Trzyniec (sob., 17.00), Karwina B – Hulczyn (niedz., 10.15). **IV LIGA-gr. F:** Wracimów – Bogumin (sob., 10.15), Polanka – Hawierzów (sob., 17.00). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA:** Czeski Cieszyn – Bruntal (sob. 10.15), Slavia Orłowa – Raszkowice, Herzmanice – Stonawa (sob., 17.00). **IA KLASA-gr. B:** Palkowice – Śmitowice, Koprzywnica – Bystrzycza, Dobratice – Sucha Góra (sob., 17.00), Jabłonków – Ostrawica,

Olbrachcice – L. Piotrowice (niedz., 17.00). **IB KLASA-gr. C:** Wacławowice – B. Orłowa (sob., 10.15), Dzieńmorowice – Niebory, Luczina – I. Piotrowice, Gnojnik – Sedliszcze, Oldrzychowice – Dobra (sob. 17.00), Cierlicko 2022 – Żuków G., Nydek – Wędrynia (niedz., 17.00). **MP KARWIŃSKIE-GO:** V. Bogumin – Sł Pietwałd, B. Rychwałd – Łąki, Lutynia Dolna – Wierzniovice B, Dąbrowa – Sucha Góra B (sob., 17.00), G. Hawierzów – Hawierzów B (niedz., 15.30), G. Będowice – Śn Hawierzów (niedz., 17.00). **MP FRYDEK-MISTEK:** Mili-
ków – Mosty k. J., Czeladna – Buko-
wiec (sob., 17.00), Chlebowiec/Stare
Miasto B – Piosiek (niedz., 17.00),
Nawsie – Gródek (niedz., 17.00). (jb)

Wrócili do pracy

Nie Wyspy Kanaryjskie, a industrialny Trzyniec stanie się aż do czerwca miejscem przygód i zabaw Stalowników. Hokeiści spod Jaworowego wrócili z krótkich urlopów zafundowanych po odpadnięciu w ćwierćfinale play off 2024/2025 szybko do swoich głównych obowiązków. Zespół trenera Zdeńka Motáka będzie nabierał kondycji fizycznej pod bacznym okiem Marka Gryca, który troszczył się o hokeistów już w poprzednich latach. W kalendarzu przygotowawczym widnieje też tradycyjne zgrupowanie w słowackich Tatrach.

Janusz Bittmar

W kadryze Trzyncy brakuje na chwilę obecnej zawodniczek uczestniczących w mistrzostwach świata elity w Szwecji i Danii. Chodzi o czeskiego obrońcę Tomáša Kundrátkę oraz słowackich napastników Miloša Romana i Patrika Hrehorčáka. Z kolei przed startem wiosenno-letnich przygotowani do nowego sezonu z drużyną pożegnali się Tomáš Marcinko, Michal Teplý i Justin Addamo. Po nieudanym sezonie, zakończonym przegraną w ćwierćfinale ze Spartą Praga, kierownictwo sportowe klubu przynajmniej się do kolejnych zmian kadrowych, z nastawieniem m.in. na lifting odmładzający. Na pewno nie zapowiada się jednak pospolite ruszenie i kompletne przezebrowanie kadry.

W zespole pozostają na bank bramkarz Ondřej Kacetl, obrońca Marian Adámek, a także napastnicy Daniel Kurovský, Patrik Hrehorčák i Libor Hudáček. Hudáček po słabej formie w play offach nie znalazł się nawet w nominacji słowackiego trenera Vladimíra Országha na mistrzostwa świata elity, pod Jaworowym wierz jednak w restart strzelecki 34-letniego napastnika. Tajemnicą owiane są natomiast dalsze losy weteranów – Martina Růžički, Petra Vrány i Vladimíra Draveckiego. Niewykluczone, że pomogą drużynie również w nowym sezonie.

– Jeśli ktoś liczył na trzęsienie ziemi i drastyczne zmiany kadro-

• Siłownia to na chwilę obecna dla hokeistów miejsce spotkań towarzyskich i zajęć kondycyjnych. Fot. hccolari

wie, to spieszę z wytłumaczeniem, że to nie nasz styl pracy. Strategię klubową obraliśmy już w przeszłości z konkretnym przesłaniem: wierzymy zawodnikom, którzy niejednokrotnie pokazali, że potrafią się odnaleźć w trudnych czasach. Czuję ogromną determinację w drużynie, która chce naprawić nieudany w naszej ocenie ubiegły sezon – stwierdził dyrektor sportowy HC Stalownicy Trzyniec Jan Peterek.

Wiele wskazuje więc na to, że pod Jaworowym nie nastąpi jak na razie generacyjna zmiana warty, co nie oznacza jednak, że władze klubu nie celują w młode wilki. Wręcz przeciwnie. Jeśli wszystko wypali, również w nowym sezonie w barwach Stalowników zagra 19-letni napastnik Petr Sikora – ob-

jawienie minionego sezonu i jeden z najlepiej rokujących zawodników młodej generacji. Skądinąd wiedzą o tym doskonale w najlepszej lidze świata, amerykańsko-kanadyjskiej NHL, gdzie wychowanek Trzyncy znajduje się w kręgu zainteresowań klubu Washington Capitals. Po trzech sezonach spędzonych w fińskiej ekstraklasie pod Jaworowy wrócił napastnik Michal Kovařík, w nowym sezonie kibice zobaczą więc ponownie braterską współpracę na lodowisku, wcześniej, jeszcze w trakcie play off, do Trzyncy wrócił bowiem również Ondřej Kovařík. Obaj zresztą pokazali się z korzystnej strony podczas meczów kontrolnych reprezentacji RC.

▲

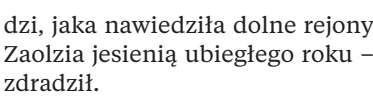
To już w sobotę! Olza Run powraca

Już jutro fani biegów długodystansowych wypróbują siły w kolejnej edycji zawodów pn. Olza Run. 4. edycja biegu sztafetowego ponownie ruszy z Bogumina-Szonychla, a meta zostanie usytuowana w Istebnej na Złotym Groniu. Jak udało nam się ustalić, w tym roku do wyścigu zgłosiła się rekordowa liczba biegaczy.

Olza Run powraca po dwuletniej przerwie, po raz ostatni sztafety rywalizowały na trasie w 2023 roku. Ze

zwycięstwa radowała się wtedy ekipa Lauba w składzie Marcin Czudek, Michał Staszowski, Jakub Vacovsky, Adam Kluz i Josef Szpyrc.

Trasa 100 km zostanie podzielona na dziesięć odcinków. Pod względem trudności technicznych spore wyzwanie czeka na zawodników również na „dołach”. Ry-szard Marek, kierownik zawodów, w rozmowie z „Głosem” przyznał, że przygotowanie tegorocznej trasy było logistycznym majstersztykiem. – Wszystko z powodu powo-

(jb)

pre-teksty i kon-teksty /369/

Krzysztof Łęcki

Z całym szacunkiem

Gdy słyszymy zwrot „z całym szacunkiem”, to słusznie możemy podejrzewać, że zwykle trudno będzie w tej sytuacji o szacunek jakikolwiek. Bardziej wyszukana forma tego samego „z całym należnym szacunkiem” sugerować może, że żaden, nawet najmniejszy szacunek, nie jest w tym przypadku należny, po prostu nie wchodzi w grę. To trochę tak, jak z dwuznacznymi prośbami pewnych, pożałuj Boże, „dowcipniśków”. Taki najpierw rzuca ogólną uwagę, typu „W kulturze Zachodu mężczyzna, który miał wiele kobiet, to Casanova, Don Juan, zaś kobieta, która miała wielu mężczyzn, to...”. A następnie, ze świętoszkowatą miną powiada, że każdą z pań, które poczuły się tym spstrzeżeniem urażone – przeprasza.

I Może się myśleć, ale jednak zaryzykuję stwierdzenie, że jeśli idzie o szacunek, to jest to zjawisko szczególnie rzadko spotykane w świecie polityki. Dobra, sam nie jestem politykiem, więc tak naprawdę nie wiem, jaki rodzaj szacunku ma klasa polityczna do notorycznie wprowadzanych w błąd wyborców. No właśnie, to ciekawe, co politycy myślą o ludziach, którzy tykają bez najmniejszego oporu ich dzisiejsze deklaracje, choć te stoją w jawnej sprzeczności z wcześniejszymi zapewnieniami? Można by zadawać to i wiele podobnych pytań, ale w rozgrzanej już to politycznymi namiętnościami, już to pospolitym resentymentem atmosferze nie ma to większego sensu. Dla porządku przypomnę raz jeszcze: „Formalne przejawy resentymentu mają (...) wszędzie tę samą strukturę: afirmuje się, ceni, chwali coś, jakieś A, nie ze względu na jego wewnętrzną jakość, lecz w (niewysłownej) intencji zanegowania, zdeprecjonowania, zganienia czegoś innego, jakiegoś B. A »wygrawa się« przeciw B”.

II Zamiast tego, chciałbym zwrócić uwagę na problem szacunku wewnątrz świata polityki. My, zwykli śmiertelnicy, zwani czasem dumnie suwerenem, innym razem, bardziej praktycznie, elektoratem, widzimy w politykach ludzi na świeczniku. W „wewnętrznym kręgu” elity politycznej (cokolwiek by to określenie w różnych okresach ludzkiej historii znaczyło) jest inaczej. I tak kolekcjonerzy historycznych anegdotek mogą bez większego trudu dotrzeć do zapisu wymiany ciósów pomiędzy Napoleonem Bonaparte, a jego wybitnym ministrem spraw zagranicznych Talleyrandem. Rozgniewany postępowaniem wnetrznym cesarz rzucił w jego stronę: „Jest pan głównym w jedwabnych rajstopach”. Co ciekawe, jakoś mniej zapamiętana jest riposta Talleyranda, sformułowana co prawda nie „na schodach” (esprit d’escalier, tj. gdy zbyt późno przychodzi do głowy coś błyskotliwego), ale jednak w przedpokoju: „Jaka szkoda, że tak wielki człowiek, jest tak źle wychowany”. Czasem upokarzanie ludzi z politycznego świecznika nie wynika z emocji, ale jest ostentacyjnym – i w jakiś sposób wyrażanym – sposobem wyrażania pogardy przez Wodza. Teresa Torańska przepłytywała w okresie schyłkowego PRL-u jednego z czołowych stalinowców, Jakuba Bermana. I natknęła się na intrzygujący szczegół, który zupełnie zmienił sens zdarzeń z pozornie zupełnie banalnej opowieści, której reporterka (uważnie!) słuchała. Otóż w pewnym momencie Berman, opowiadając o jednej z rytualnych kolacji („Kolacje zaczynały się o dziesiątej wieczorem?” – w grę wchodzi zatem pewna regularność) u Stalina,

V Niekiedy jednak sprawy umykają takiemu wyrachowaniu. Ot, chociażby – Juliusz Cezar rozbiwszy w ciągu kilku dni dawnych wrogów Rzymu, których pokonał niedługo jego przeciwnik w wojnie domowej, Pompeusz Wielki, często wspominał „szczęśliwą gwiazdę Pompejusza, któremu udało się zdobyć wielką sławę na tak znikomych rodzajach nieprzyjaciół” (Swetoniusz, s. 60-61). A przecież gdy, uciekającego po klęsce pod Farsalos (48 p.n.e.) Pompejusza, Egipcjanie, by podziękować Cezarowi, kazali zamordować, nie zyskali tym bynajmniej przychylności Cezara. Ten na widok podarowanego mu głowy Pompejusza odwrócił się, a potem zobaczwszy jego sygnet, zaplaakał. Pisał o tym Plutarch.

VI Może być jeszcze mniej prosto, ba, jeszcze bardziej skomplikowanie – przynajmniej psychologicznie. Jeden z przywódców trzeciej krucjaty Ryszard Lwie Serce zyskał taki podziw okrutnego Saladyna, że kiedy, w czasie bitwy, pod królem Anglii padł koń – Saladin podesłał mu nowego wierzchowca.

VII Dzisiaj – jak wspominałem – politycy nie sąnają się nawzajem. Zresztą, bo ja wiem, może mają rację? ▲

PODRÓŻE MAŁE I DUŻE. Poleca Jakub Skalka /95/

Jakub Skalka

Śladami folkloru, cz. 12

• Inskrypcja z fragmentem legendy ze Studni Trzech Braci. Fot. ARC

Co za dużo, to niezdrowo. Tuzin folklorystycznych wypadów mógł znudzić osoby, które nie gustują w ludowej tematyce, więc zrobimy sobie od niej przerwę. Zapewne nie na długo, bo, po pierwsze, to moja specjalność, po drugie – nie wyczerpaliliśmy jej potencjału. Na podróże śladami motywów w cieszyńskich legendach czy wizyty u narodów, które odznaczyły się w regionalnej frazeologii, przyjdzie czas. Nim skierujemy swoje kroki na inne szlaki, poświęćmy jednak chwilę na jeszcze jeden wątek...

III Choć od blisko pół roku naszą uwagę absorbował cieszyński folklor, a także jego badacze i popularyzatorzy, podejmowane tematy nie w pełni odzwierciedlały właściwą Śląskowi Cieszyńskiemu kulturowo-językową różnorodność. Wszak przez kilkadziesiąt lat znaczny odsetek mieszkających regionu stanowili Niemcy oraz osoby niemieckojęzyczne o różnych, często pogmatwanych genealogiach, którym trudno docześcić narodową etykietę. Sytuacja etniczna radykalnie odmieniła się po zakończeniu II wojny światowej, ich wielowiekowa obecność musiała jednak pozostawić ślad. Ile dawni Niemcy (szeroko rozumiani) wnieśli w cieszyński folklor? Co jest spuścizną średniowiecznego osadnictwa, a co zaszczeplił nam wskutek nowożytnych migracji za chlebem? Wreszcie, ile mogą nas oni – poprzez pozostawione po sobie listy, wspomnienia, wiersze itp. – nauczyć na temat naszej etnokultury?

Choć liczni badacze (historycy, językoznawcy, etnolodzy) mieli swój wkład w formułowanie odpowiedzi na te i podobne pytania, wielu woli ich unikać. Przyczyna jest prozaiczna – niedostateczne kompetencje warsztatowe, kulturowe i językowe. Dostęp do materiałów jest prostszy niż kiedykolwiek wcześniej, jednak odczytanie rękopisów czy starodruków w obcym języku, ich zrozumienie, osadzenie w kontekście i wykorzystanie pozyskanych informacji na gruncie własnej dyscypliny to ogromne wyzwanie. Do wszystkich troszczących się o zachowanie pamięci i tożsamości naszego regionu, zwłaszcza do tych, których praca badawcza kształt i uniemożliwia podanie o założeniu Cieszyna. Choć już wcześniej notowane były przekazy o początkach miasta, motyw spotkania trzech braci pojawił się po raz pierwszy dopiero w kronice Kaufmanna. Nieco później, w poemacie „O założeniu Cieszyna” von Warnemünde jako pierwszy nadał im zaś imiona Bolka, Leszka i Cieszka. Ile utrwalone warianty legendy zacerpnęły z zasłyszanych od okolicznej ludności opowiadań, a ile sami autorzy dołożyli, sięgając do własnej wyobraźni i literackich trendów, trudno dziś orzekać. Ich przykład jest jednak doskonałym świadectwem tego, jak nieoczywistymi ścieżkami wieść mogą poszukiwania źródeł naszej kultury. ▲

Makłowicz w podróży. Podróż 12. Armenia

Niedziela 18 maja, godz. 11.25

PIĄTEK 16 MAJA

6.00 Panorama **6.35** Polska ma głos (mag.) **7.00** Makłowicz w podróży. Podróż 11. Chorwacja **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Wilnoteka **11.30** Wszystko przed nami (s.) **12.00** Gość poranka **12.25** Parada oszustów **14.25** Fajna Polska. Ziemia Mazowiecka **14.45** Bajki naszych rodziców. Proszę słońca **14.55** Pomysłowy Dobromir. Kolorowy promyk (s.) **15.05** Sceny z życia smoków. Wielkie pranie **15.30** Program informacyjny **16.00** Wszystkie role Stanisława Barei **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Teleexpress Extra **18.15** Stacja innowacja **18.30** Całkiem niezła historia. Jak ślepy z kulawym w jeziorze nurkowali **18.45** Panorama **19.10** Przystanek Ameryka **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Na dobre i na złe (s.) **21.15** Na sygnale (s.) **22.10** Tygrysy Europy. Porwanie **23.00** Niepewne sytuacje **23.10** Panorama **23.45** Varius Manx & Kasia Stankiewicz na dobry wieczór.

SOBOTA 17 MAJA

6.00 Świętokrzyskie krajobrazy. Z biegiem Nidy - Nadniedziański Park Krajobrazowy **6.25** Studio daje! Błędy językowe **6.40** Studio w kontakcie **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** W poszukiwaniu dobrego filmu **11.50** Plecak pełen przygód (s.) **13.00** To jest grane **13.35** Na dobre i na złe (s.) **14.30** Do śmiechu! **15.25** Okrasa łamie przepisy. Chłodniki na zimny maj **16.00** Kulturalni **PL 17.00** Teleexpress **17.20** Doktor Murek (s.) **18.35** Daję słowo - Maciej Orłoś 2 (talk-show) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.20** Opole 2014 - przeżyjmy to jeszcze raz **21.00** 69. Konkurs Piosenki Eurowizji - Bazylea 2025.

NIEDZIELA 18 MAJA

6.00 Panorama **6.35** Muzyka w sieci **6.55** Kiedyś to było... **7.30** Pytanie na śniadanie **11.25** Makłowicz w podróży. Podróż 12. Armenia **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Regina Coeli **12.15** Między ziemią a niebem **12.50** Słowo na niedzielę. Judasz wyszedł, miłość została **13.00** Transmisja mszy świętej z bazyliki św. Rocha w Białymstoku **14.15** Piłka nożna. Betclic 1. Liga **17.00** Teleexpress **17.20** Doktor Murek (s.) **18.30** Szansa na sukces. Opole 2025 **19.30** Program informacyjny **20.05** Stulecie Winnych 3 (s.) **20.55** Wieczór wyborczy - Wybory Prezydenta RP 2025 **23.10** Jerzy „Dudus” Matuszkiewicz – wspomnienie.

PONIEDZIAŁEK 19 MAJA

6.00 Panorama **6.35** Jak oddech **7.00** Na tropie przypraw. Pikantnie i słodko **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Przystanek Ameryka **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.25** Stulecie Winnych 3 (s.) **13.20** Kiedyś to było... **13.55** Polacy światu. Wanda Bleńska **14.05** Kulturalni **PL 15.05** Cześć, czy mogę Cię zjeść? **15.15** Rozmowy na dwie głowy **15.30** Program informacyjny **16.00** Królowie (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00**

Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Teleexpress Extra **18.15** Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **18.45** Panorama **19.00** Polacy świata. Regi-na Salomea Piłsztyn **19.10** Wynalazki na medal (mag.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Boża podszewka. Juryszek Wileńskie **22.35** Kiedyś to było... (mag.) **23.10** Panorama **23.45** Reportaż.

WTOREK 20 MAJA

6.00 Panorama **6.35** Pożyteczni.pl **7.00** Rączka gotuje. Hity z internetu **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Wynalazki na medal **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.25** Sztuczki (komediadramat) **14.05** Słowo daje! Etymologia imion **14.15** Tygodnik kulturalny **15.00** Przyjaciele. Zazdrość **15.10** Zwierzaki Czytali **15.30** Program informacyjny **16.00** Królowie (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Teleexpress Extra **18.15** Oko na Europę **18.45** Panorama **19.10** Wschód **19.25** Pytanie dnia **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Ojciec Mateusz 32 (s.) **22.10** Rysard Szurkowski - wysięc przez życie **23.10** Panorama **23.45** Sekielski wieczorową porą.

ŚRODA 21 MAJA

6.00 Panorama **6.35** Prywatne życie zwierząt 12. Zmysły stworzeń wodnych **7.00** Okrasa łamie przepisy. Chłodniki na zimny maj **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** W poszukiwaniu dobrego filmu **11.50** Plecak pełen przygód (s.) **13.00** To jest grane **13.35** Na dobre i na złe (s.) **14.30** Do śmiechu! **15.25** Okrasa łamie przepisy. Chłodniki na zimny maj **16.00** Kulturalni **PL 17.00** Teleexpress **17.20** Doktor Murek (s.) **18.35** Daję słowo - Maciej Orłoś 2 (talk-show) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.20** Opole 2014 - przeżyjmy to jeszcze raz **21.00** 69. Konkurs Piosenki Eurowizji - Bazylea 2025.

CZWARTEK 22 MAJA

6.00 Panorama **6.35** Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **7.00** Górna półka smaku (mag.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Kierunek Zachód (mag.) **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.25** O mnie się nie martw 10 (s.) **14.05** Studio w kontakcie **14.50** Nad Niemnem. Za wschodnią granicą **15.05** Bajki naszych rodziców. Dziwny świat kota Filemona **15.15** Mały pingwin Płk-Pok **15.30** Program informacyjny **16.00** Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Teleexpress Extra **18.15** Ref-Ren spod Monte Casino **18.45** Panorama **19.10** Polskie szlaki północy (mag.) **19.25** Pytanie dnia **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Komisja morderstw (s.) **22.15** Polonia 24 Tygodnik **22.50** Tylko jeden skecz. Kabaret TEY **23.10** Panorama **23.45** Obywatel Zamek - z dziejów odbudowy.

Znasz – li ten kraj?

W tegorocznej, XVI edycji konkursu wiedzy o języku i kulturze polskiej „Znasz – li ten kraj...?” wzięło udział 77 uczestników z 15 miejscowości należących do lwowskiego okręgu konsularnego. Konkurs, adresowany do uczniów szkół sobotnio-niedzielnich oraz pozaszkolnych punktów nauczania języka polskiego, składał się z dwóch części – pisemnej i ustnej. Uczestnicy rywalizowali w trzech grupach wiekowych.

W części pisemnej uczniowie uzupełniali tekst ze słuchu oraz odpowiadali na pytania sprawdzające rozumienie tekstu czytanego, znajomość gramatyki, kultury, historii i geografii Polski. Etap ustny był okazją do zaprezentowania kreatywności i indywidualnych talentów uczestników. Organizatorem konkursu „Znasz – li ten kraj...?” jest Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej we Lwowie.

– Konkurs ma na celu popularyzację języka i kultury polskiej – podkreśla Dorota Dmuchańska, konsul

RP we Lwowie. – Ale również umożliwiał młodzieży z różnych ośrodków naszego okręgu konsularnego rywalizację i porównanie poziomu wiedzy, a także integrację i wspólne spędzenie czasu pod hasłem „Znasz – li ten kraj...?”. Bardzo cieszy nas rosnąca popularność wydarzenia oraz coraz lepsze przygotowanie uczestników.

Tematem przewodnim tegorocznej edycji była mitologia oraz postać Jana Parandowskiego, w związku z 130. rocznicą urodzin pisarza. Uczestnicy wraz z opiekunami mieli okazję założyć togi i obejrzeć tematyczne spektakle.

Jako pierwszy zaprezentował się teatrzyk „Baj” z Liceum nr 10 im. św. Marii Magdaleny, który przedstawił spektakl z kamerą na Olimpie przygotowany pod kierunkiem Jakuba i Adrianny Fołtów. Następnie wystąpił Kornel Sadowski, aktor Teatru Miejskiego w Gliwicach, ze spektaklem Narodziny świata według Jana Parandowskiego. Na zakończenie dzieci z Liceum nr 24 im. Marii Konopnickiej zaprezentowały przedstawienie oparte na tekście Andrzeja Czechy pt. „Zakazana miłość”.

– Chciałem pokazać inną formę teatralną – zaznaczył Kornel Sadowski, opowiadając o swoim występie. – Teatr nie opiera się tylko na słowie i ciele, ale również na szeroko pojętej formie. Użyliśmy konstrukcji z drutu i specjalnych efektów. Mitologia Parandowskiego to bogate źródło inspiracji.

Czas między etapami konkursu wypełnili twórcze warsztaty plastyczne i teatralne, podczas których uczestnicy rozwijali swoje pasje i integrowali się z rówieśnikami.

W najstarszej grupie wiekowej pierwsze miejsce zajęła Julia Machynio, uczennica Sobotniej Szkoły Języka Polskiego przy Delegaturze Zgromadzenia Sióstr św. Dominika w Żółtkwi.

– To mój czwarty i ostatni udział w konkursie – mówi Julia. – Jestem bardzo zadowolona, bo już po raz drugi zajęłam pierwsze miejsce. To dla mnie ogromna radość. Dziękuję mojej nauczycielce, siostrze Irmynie, za trud włożony w nasze przygotowanie, oraz organizatorom, którzy co roku z zaangażowaniem organizują to wydarzenie.

„Kurier Galicyjski”/UKRAINA

Biegi Ireny Szewińskiej. Można się zgłaszać!

Uszyło przyjmowanie zgłoszeń uczestnictwa w wielkim święcie lekkiej atletyki, jakim są coroczne Międzynarodowe Biegi Ireny Szewińskiej. Wydarzenie zaplanowano na 27 maja w Pułtusk. Rejestracja tylko do 22 maja.

– Postać wybitnej sportsmenki, symbolu polskich osiągnięć olimpijskich patronuje nam od początku organizacji zawodów. Przez wiele lat pani Irena czyniła to osobiście, co przyczyniło się do niebywałej popularności biegów, obecnie zaś my chcemy uczcić Jej pamięć, organizując dwudzieste drugie zawody – czytamy w oficjalnej notatce prasowej współorganizatorów ze Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

Są w polskiej historii postaci, które niezmiennie inspirują kolejne pokolenia do szlachetnej sportowej rywalizacji. Należy do nich niezapomniana lekkoatletka, siedmiokrotna medalistka igrzysk olimpijskich śp. Irena Szewińska. To jej dedykowane są coroczne Międzynarodowe Biegi w Pułtusku. Dodać należy, że za życia Irena Szewińska darzyła biegi w

Fot. AKR

Pułtusku wielką sympatią uczestnicząc w nich jako patron wielokrotnie, dzięki czemu wydarzenie na stałe weszło do sportowego kalendarza Mazowsza i jego ranga ciągle rośnie.

Bieg masowy w kategorii Open odbędzie się w ramach XXII Międzynarodowych Biegów Ireny Szewińskiej, 27 maja 2025 r. Bieg będzie nie

tylko doskonałą okazją do sportowej rywalizacji, ale również do wspomnień i przeżycia niezapomnianej atmosfery.

Rejestrować się można do 22 maja 2025 godz. 23.59, elektronicznie poprzez stronę internetową: www.psp4pultusk.edu.pl.

Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”

INFORMATOR

CO W TERENIE

KLUB 99 – Spotyka się w poniedziałek 19 maja o godz. 11.00 w Gródku w ogrodzie pp. T. **KLUB NAUCZYCIELI EMERYTÓW w RC** – Zarząd zaprasza na Spacer Wiosenny, który odbędzie się w czwartek 22 maja. Spotykamy się na dworcu kolejowym w Bystrzycy o godz. 8.45. Odjazd autobusem o godz. 8.58 do Koszarzysk. Trasa: przedszkole, szkoła podstawowa, cmentarz (grób dyr. Gustawa i Zbigniewa Zuczków), Dom PZKO. Spacer zakończymy w tzw. „Dołku”, gdzie będziemy opieką kielbaski. Wszystkie miejsca znajdują się w obrębie kilkudziesięciu metrów. Przewidziane zakończenie spotkania o godz. 14.00. Na zobowiązujące zgłoszenia do poniedziałku 19 maja czeka Janina Procnier (tel. 723 158 041, e-mail: janinaprocnier@seznam.cz).

ORŁOWA-LUTYNIA – MK PZKO zaprasza na Dzień Rodziny, który odbędzie się w sobotę 31 maja o godz. 15.00 w ogrodzie Domu PZKO. W programie: przejażdżki kucykiem, malowanie twarzy, dmuchany zamek, gry i zabawy dla dzieci, ognisko. Słodki i słony poczęstunek, napoje dla dzieci i dorosłych. Wstępne dobrowolne. **PTTS „BŚ”** – 17 maja na 24. Rajd Krajom Drotarier zaprosił nas Klub Turystyczny Wysoka nad Kysucą. Grupa „Beskidzioków” poprowadzi Marta Fierla, tel. 773 759 997. Dojazd: pociągami pospiesznym R341 „Kysucan” do Czadcy z Karwiny o 6.11, z Cz. Cieszyńska o 6.26, z Trzyńca o 6.33, z Nawisia o 6.40 (kupujemy bilety MPS – Mały Pohranični Styk). Dalej jedziemy pociągami lub autobusem do Turzovki. Powrót: pociągami pospiesznym R344 „Kysucan” z Czadcy o 17.01. Opłata startowa: 4 euro. ▲ 20 maja zapraszamy na wiosenną wyprawę z Ustronia-Polany przez Beskidek i Równię do Ustronia-Centrum (długość 12 km, pod górę 500 metrów, na dół 530 metrów). Prowadzi Wiesław Jasinski, tel. 737 318 650. Odjazd z Cieszyńska „Celma” o 8.00. ▲ 24 maja zapraszamy wszystkich „Beskidzioków” i sympatyków „BŚ” – turystów, sportowców, kolarzy – do kompleksu ogrodowego przy MK PZKO w Bystrzycy. Będzie wycieczka, loteria, bufet, kapela „Olza”. Pro-

gram przedpołudniowy: wycieczka z Gródka (wyjście z dworca kolejowego o 8.45) koło Skalki, przez Zaolzie do Bystrzycy – 13,5 km, prowadzi Martina Szotek, tel. 737 854 960; spacer po Bystrzycy (wyjście z dworca kolejowego o 10.45) poprowadzi Ewa Walska, tel. 731 249 240. Do ogrodu przy MK PZKO w Bystrzycy można przyjechać bezpośrednio na ognisko, które już przed godz. 13.00 rozpali Józef Gurbiel. Program popołudniowy: od 13.00 – spotkanie pod wiatą, ognisko, opiekowanie własnych kielbasek. Bufet zapewniony. O 14.00 wspólnie odśpiewamy nasz hymn „Szumi jawor”, przez całe popołudnie do śpiewu i tańca grać będzie kapela „Olza”, zabawę poprowadzą Józef Gurbiel i Martina Szotek. O godz. 15.00 losowanie nagród w loterii.

RODZINA KATYŃSKA – Na 17 maja Zarząd Rodziny Katyńskiej w RC zwołuje Walne Zgromadzenie. W odniesieniu do powyższego, w tym dniu odbędą się również wcześniej zaplanowane na dzień 5 maja nasze majowe uroczystości związane z podpisaniem Konstytucji 3 Maja, Dniem Flagi, Dniem Polonii i Polaków za Granicą oraz dniem zakończenia II wojny światowej. Spotkamy się w sobotę o godz. 10.00 najpierw pod tablicami katyńskimi na Konstytucznicu w Czeskim Cieszynie, by następnie przenieść się do Ośrodka Kultury „Strzelnica” i rozpocząć Walne Zgromadzenie. Zapraszamy do licznego udziału w tym zgromadzeniu.

SKRZECZOŃ – Miejscowe Koło PZKO zaprasza na tradycyjne smażenie jajecznic, XIV Mistrzostwa Koła w Strzałkach oraz obchody Dnia Dziecka, które odbędą się w sobotę 24 maja o godz. 15.00 w Domu PZKO. Prosimy o zabranie jajek.

TRZYNIEC – MK PZKO Trzyńcu-Starym Mieście, Osiedlu i Łyżbicach Wsi zapraszają na Wystawę Prac Piłnych Pań w Domu PZKO im. Adama Wawrośna na Tarasie, ul. Kopernika 858. Zapraszamy w piątek 16 maja w godz. 14.00-18.00, w sobotę 17 maja od 9.00 do 18.00 i niedzielę 18 maja od 9.00 do 13.00. Zimny bufet, atrakcyjna loteria – hand made niespodzianki.

TURYSTYCZNY KLUB KOLARSKI PTTK „Ondraszek” – Zaprasza 17 maja na „Rajd do ujścia Olzy im. Władysława Janika”. Start z dworca

kolejowego w Boguminie godz. 9.30. Do Bogumina możliwy przejazd pociągami z Cz. Cieszyńska godz. 8.46, na miejscu o godz. 9.17 (bilet 56,50 koron + rower). Trasa: ścieżką rowerową nr 10 Bogumin – Stary Bogumin – Szonchel – Kopytów – ujście Olzy do Odry – Wierzniovice – Godów – Gołkowice. Tutaj przejeżdżemy z powrotem na stronę czeską i w Zawadzie zakończymy rajd (ok. 30 km). Możliwe kierunki dalszej jazdy: do Karwiny (ewentualnie na pociąg), do Markłowice Dolnych i Zebrzydowic w kierunku Cieszyńska (kolejnych ok. 30 km).

WIERZNIOWICE – Miejscowe Koło PZKO zaprasza 18 maja w godz. 12.00-19.00 na Wystawę Odpustową – starych fotografii Wierzniovic, Lutyni i okolic (od końca XIX w. do połowy XX w.) w Domu PZKO.

OFERTY

KUPIE INSTRUMENTY muzyczne. Tel. 608 374 432. Gr. 261

KUPIE MONETY i banknoty, złoto i srebro w dowolnym stanie. Tel. 608 374 432. Gr. 261

KUPIE MEBLE, stare krzesła, fotele, żyrandole, meble z giętych rur i inne starocie. Tel. 704 512 539. Gr. 192

MALOWANIE DACHÓW, lepienie papy, mycie i ich naprawy. Szybka realizacja. Farby i kolory do wyboru. Tel. 735 377 317. Gr. 260

MALOWANIE I CZYSZCZENIE DACHÓW, betonowej dachówki, płotów, elewacji i inne. Tel. 732 383 700. Balicki. Gr. 206

KONCERTY

LUTYNIA DOLNA – MK PZKO zaprasza na Koncert Papieski pt. „Pięgrzymi nadziei” w niedzielę 25 maja o godz. 15.00 do kościoła św. Jana Chrzciela. Wykonawcy: chór mieszany „Hasło” z Bogumina-Skrzeczonka, chór mieszany „Zaolzie” z Orłowej-Lutyni, zespół okazjonalny, chór męski „Hejnał-Echo” z Karwiny-Frysztatu. Słowo wiążące: Daria Woźnica.

WSPOMNIENIA

Kto kochał i był kochany, wciąż żyje między nami.
Dnia 18 maja 2025 minie pierwsza rocznica, kiedy na zawsze opuściła nas nasza Droga

śp. MARTA KOPYTKOWA
z Lutyni Dolnej

Z wdzięcznością i miłością wspominają najbliżsi.

Gr. 262

NEKROLOGI

Serdeczne podziękowania rodzinie, przyjaciołom, kolegom, znajomym i sąsiadom za udział w pogrzebie

śp. WŁADYSŁAWA MARTYNKA

Szczególne podziękowania składamy księdzu Sebastianowi Jarczykowi za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego oraz za przemówienie prezesowi MK PZKO w Kocobędzu. W smutku pogrążona rodzina.

Gr. 263

17 maja 2025

110 lat PGP w Lutyni Dolnej

Jubileuszowe spotkanie w Domu Kultury w Lutyni Dolnej:

- 16:00 program artystyczny uczniów szkoły podstawowej oraz wychowanków przedszkola pt. „Cztery pory roku”
- 18:00 spotkanie towarzyskie absolwentów szkoły

Wydarzenia towarzyszące 17 maja 2025: Dzień Otwartych Drzwi w budynku szkoły przy ul. Kopernikowej 652 w Lutyni Dolnej (13:30-15:30)

- 14:00 gala ogłoszenia wyników Konkursu Literackiego im. Haliny Kowalczyk
- wystawa obrazów uczniów i absolwentów szkoły
- zwiedzanie szkoły, prezentacja działalności szkoły

Gr. 254

PRALNIA Karolina

w ofercie:

- pranie pościeli, poduszek, kołder, narzut i pokrowców, obrusów, zasłon, odzieży roboczej itp.
- ręczne prasowanie koszul
- usługa krochmalenia i maglowania do 24 godz.
- pakowanie w folię higieniczną

+420 602 110 408 / +420 792 338 089

Horni 1145, 739 61 Trinec / karolina@pradelnatrinec.cz

pradelnatrinec.cz

Gr. 583

A JE SUCHO!

NOWA IZOLACJA ŚCIAN

www.ajesucho.cz tel. +420 800 130 800

Gr. 398

PROGRAM TV

PIĄTEK 16 MAJA

TVP 1

5.55 Info poranek **6.25** Audycje komitetów wyborczych **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Agape blisko Ciebie **8.00** Białe tango (s.) **9.05** Ranczo 9 (s.) **9.55** Komisarz Alex 5 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 21 (s.) **11.35** Okrasa łamie przepisy. Wiosenne smardze **12.10** Agrobiznes **13.00** Natura w Jedyńce. Dzięki korytarz **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **15.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.40** Dziedzictwo (s.) **16.35** Audycje komitetów wyborczych **17.00** Teleexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Reporterzy **18.45** Akacjowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Królów (s.) **21.05** Komisarz Alex **22.22.00** Sekielski wieczorową porą

23.05 Jak rozpetalem II wojne swiatowa (s.)

Serial jest adaptacją popularnej powieści Kazimierza Ślawniekiego „Przygody kanoniera Dolasa”. To wojenna farsa o pechowym szeregowcu Franku Dolasie, który chce koniecznie zabłysnąć bohaterскими czynami, ale popada w coraz bardziej niesamowite przygody. 31 sierpnia 1939 roku Dolas przybywa na granicę niemiecką w składzie plutonu mającego wzmocnić obronę stacji kolejowej. Zasympa, a jego karabin przypadkowo wypala. Franek jest przekonany, że rozpetal wojne. Do staje się do niewoli niemieckiej...

TVP 2

6.00 Audycje komitetów wyborczych **6.20** Anna Dymna - spotkajmy się (talk-show) **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.05** Kroniki ORLEN Wyścig Narodów **11.15** Operacja zdrowie (mag.) **11.50** Tańcząca ze światem - Malta **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.10** Miłość i nadzieja (s.) **14.00** Va banque (teleturniej) **14.30** Audycje komitetów wyborczych **14.55** La Promesa - pałac tajemnic **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **20.45** Postaw na milion (teleturniej) **21.45** Cudowne lata (s.) **22.45** To jest grane (pr. muz.) **23.20** Kino relaks. Miłość bez końca (film USA).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Wrocław **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Kuchenne rewolucje. Łapy **12.35** Ukryta prawda **15.45** Kuchenne rewolucje. Łomża **16.55** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **20.00** Harry Potter i Zakon Feniksa (film przygodowy) **23.00** Alak. Mroczna trójca (horror USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.00** Halo tu Polsat **11.25** Gliniarze (s.) **14.35** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 (s.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.15** Lepsza Polska **19.55** Must be the music **23.00** Niepamięć (film USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Magnum (s.) **10.00** Buleczki z rana **10.30** Program Orkiestry Karla Vlach **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** W nowym świetle **14.20** Na tropie **14.45** Reporterzy **15.35** Piosenki z ekranu **16.00** Uśmiechy **16.35** Dwojaka **16.35** Łopatologicznie **17.30** AZ kwiz **18.00** Okrasa łamie przepisy. Wiosenne smardze **12.10** Agrobiznes **13.00** Natura w Jedyńce. Dzięki korytarz **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **15.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.40** Dziedzictwo (s.) **16.35** Audycje komitetów wyborczych **17.00** Teleexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Reporterzy **18.45** Akacjowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Królów (s.) **21.05** Komisarz Alex **22.22.00** Sekielski wieczorową porą

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Ostatnie rajskie pustkowia **9.25** Przygody nauki i techniki **9.55** Wielkie przyrodnicze przygody Davida Attenborough **10.45** Metrokosmos **11.20** Znany i nieznany deszcz **12.10** General in memoriam **13.05** Jak przegrać wojnę **13.55** Srebrne rekwiem **15.00** Tajemnice II wojny światowej **15.55** Zapomniane wyprawy **16.20** Wietnam: powstanie państwa **17.15** Amerykańskie dynastie **18.05** Czeskie rzeki z lotu ptaka

18.30 Sri Lanka, drogocenna wyspa

Festiwal kolorów w mieście Katargama będzie czasem nasyconym podroży. Po drodze poznamy także ciekawe historie mieszkańców i udamy się do najpiękniejszych regionów Sri Lanka. Zobaczamy dawne techniki potowu ryb stosowane przez miejscową ludność, pracę krawca, którego działa zyskały sławę daleko poza granicami kraju, czy też historię hodowcy słoni. Jednak najważniejszą wyspę nie zostanie pominięta. Zobaczamy losy młodych kobiet, które wykazały się przedsiębiorczością, niezależnie od tego, czy było to uruchomienie warsztatu do obróbki włókien roślinnych, czy założenie studia graficznego...

19.25 Bogowie i bohaterowie antycznych mitów **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Męska sprawa (film) **21.45** Serpico (film) **23.50** Wzlot nazistów - pościg **0.45** Wspólna Ameryka **1.35** Telewizyjny klub niesłyszących.

NOVA

6.00 Śniadanie **8.30** Ulica (s.) **9.35** Spece (s.) **10.45** Dr House (s.) **11.35** Oto Oneplay **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przyszłość w różnym ogrodzie (s.) **13.40** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **15.35** Zamierzmy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** W lecie ci powiem, jak mi się powodzi (film) **23.00** Księgowy (film) **1.40** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.10** M.A.S.H. (s.) **9.40** Incognito **10.45** Zoo Nowe początki (s.) **11.45** Agenci NCIS (s.) **13.30** Policja w akcji **14.30** Incognito **15.35** Tak jest, szefie! **16.55** Nakryto do stołu **18.00** Zoo Nowe początki (s.) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Kochamy szefa! **22.00** Kochamy Czechy **23.50** Tak jest, szefie! **1.00** Policja w akcji.

SOBOTA 17 MAJA

TVP 1

6.20 Balans bieli **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.40** Rok w ogrodzie **8.20** Pelnosprawni **8.50** Mr. Dundee. Powrót (komedia USA) **10.30** Komisarz Alex 5 (s.) **11.30** Ojciec Mateusz 21 (s.) **12.20** Fascynujące miejsca. Fascynująca Szwajcaria **12.50** Gwiazdy w południe. Zabić Loganę Kelihera (western USA) **14.25** Okrasa łamie przepisy. Ryby z owocami, czyli pstrąg w truskawkach **15.00** Sanatorium miłości 7 (reality show) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.35** Ojciec Mateusz 20 (s.) **18.40** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.20** Jej imię Gaja **21.00** 69. Konkurs Piosenki Eurowizji - Bazylea 2025.

TVP 2

6.00 Barwy szczęścia (s.) **6.35** M jak miłość (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Kroniki ORLEN Wyścig Narodów **11.15** Górna półka smaku (mag.) **11.50** Dobry tytuł **12.25** Nasz dom w górach. Siostzana miłość **13.25** Rosół polski (mag.) **14.00** Familiada (teleturniej) **14.35** Koło fortuny (teleturniej) **15.15** Szansa na sukces. Opole 2025 **16.20** Na dobre i na złe (s.) **17.20** Postaw na milion (teleturniej) **18.50** Va banque (teleturniej) **18.45** Słowo na niedzielę. Judasz wyszedł, miłość została **18.55** No... wiadomo (mag.) **19.25** Rodzinka. pl (s.) **20.00** Czarny motyl (thriller Hiszpania/USA/Włochy) **21.45** Grace księżna Monako (film biograficzny) **23.40** Sprawiedliwość (s.).

TVN

5.50 Bitwa o gości (reality show) **6.45** Kuchenne rewolucje. Bartoszyce **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Co za tydzień **12.05** Kuchenne rewolucje **13.10** Mam talent!

15.40 Harry Potter i Zakon Feniksa (film przygodowy)

Harry Potter tym razem nie może mieć spokojnych wakacji. Lord Voldemort powrócił, a prasa czarodziejska milczy na ten temat. Na mugolskim osiedlu Little Whinging pojawiają się dementorzy, a zbliżana sąsiadka Dursleyów pani Figg jest charłakiem! W dodatku Harry staje przed całym Wążemagotem za użycie czarów przez nieletniego, a Straż Przednia zabiera go do kwatery głównej Zakonu Feniksa - organizacji powołanej przez Dumbledora do walki z Sam-Wieszc-Kim. Tymczasem w Hogwarcie rządy przejmuje sprzymierzeniec Korneliusza Knota i nauczycielka obrony przed czarną magią profesor Umbridge...

18.30 The Traitors. Zdraycy **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.45** Milionerzy (teleturniej) **20.55** Czas decyzji. Prezydent **21.55** Druga połowa (komedia romantyczna).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.00** Halo tu Polsat **11.05** Ewa gotuje (mag.) **11.45** Doktor Dolittle (komedia USA) **13.30** Gliniarze (s.) **16.30** Nasz nowy dom (reality show) **17.30** Awantura o kasę (teleturniej) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.55** Kabaret na żywo. Hrabci **22.00** Trzynastu (dramat).

TVC 1

6.00 Co umiały nasze babcie **6.25** Lekarstwo **6.50** Łopatologicznie **7.45** O domku z piernika (bajka) **8.15** Kleofasek (bajka) **8.50** Uśmiechy Stelli Zázvorkowej **9.30** Zyrandol (film) **10.15** Ojciec Brown (s.) **11.05** Wszystko-party **12.00** Z metropolii. Tydzień w regionach **12.25** Nasze hobby **13.00** Wiadomości **13.05** Królów, mam pomysł (bajka) **14.05** Mykolko - hop (bajka) **14.30** Tajemnica (bajka) **15.15** Rewia za sześć koron (film) **16.15** Klatka (film) **17.30** Hercule Poirot (s.) **18.25** Chłopaki w akcji **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.05** Wszystko-party **21.00** Eurovision Song Contest 2025 **0.50** Maigret (s.).

TVC 2

6.00 Ostatnie rajskie pustkowia **6.50** Tereny śródziemnomorskie - współzycie człowieka i natury **7.45** Francuskie megaprojekty **8.40** Na rowerze po Czechach **8.50** Wędrówki po Czechach **9.15** Australia, od Sydney po Melbourne **10.10** Lotnicze katastrofy **10.55** Auto Moto Świat **11.15** Auto Moto Test **11.30** W nowym świetle **11.50** Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej w kolorze **12.45** Fortuna Liga 2024/2025: SK Slavia Praha - AC Sparta Praha (transmisja) **14.50** Piłka nożna: Chance Národní Liga 2024/2025 (transmisja) **17.10** František Valošek **17.20** Maremma - klejnot natury Tokskanii **18.15** Najbardziej doskonałe istoty w sztuce przeżycia **19.05** Jan Saudek **19.25** Zapomniane wyprawy **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Czerwone maki (film) **22.05** Chinatown (film) **0.10** Krwawy król (s.).

NOVA

6.15 Zig i Sharko (s. anim.) **6.45** My, właściciele domków letniskowych **7.40** Lodówka, opowiadaj **8.30** Weekend **9.10** Dynastia Novaków (s.) **10.20** Wytańczyć marzenia (film) **12.50** Kopciuszek: Roztańczona historia (film) **14.50** I że cię nie opuszczę (film) **17.10** Wredne igraszki (film) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Pościg - wydanie specjalne **21.55** Tomb Raider (film) **0.25** Sex Story (film).

PRIMA

6.05 M.A.S.H. (s.) **8.05** Włóczęgi z tatą **8.50** Autosalon.tv **9.55** Incognito **11.00** Gorzki świat (s.) **12.15** Jakub i Sara (s.) **13.15** Kochamy szefa! **15.05** Teść (film)

16.50 Ostatni mohikanin (film)

Młotnik starego porządku nie uznaje żadnego postępu, nawet w stosunku do własnej rodziny. Jednak los go ukarze.

18.55 Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Gliniarz (s.) **22.40** 13 (film) **0.35** Psychopata (film).

NIEDZIELA 18 MAJA

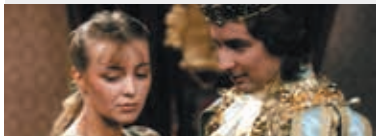
TVP 1

6.20 Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **6.55** Słowo na niedzielę. Judasz wyszedł, miłość została **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach **8.00** Tydzień **8.30** Moje zdrowie **8.45** Wojna domowa (s.) **9.50** Letni seans filmowy. Jan Serce **11.00** Komisarz Alex 5 (s.) **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Regina Coeli **12.15** Między ziemią a niebem **12.45** Pielgrzymi Nadziei **13.05** Obiektwy **11.10** Przygody kryminalisty (s.) **12.00** Pytania Václava Moravca **13.00** Wiadomości **13.05** O nakręcanie królowie (bajka)

TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów **6.25** Mała syrenka (bajka) **7.15** Klatka (film) **8.30** Buleczki z rana **8.55** Łopatologicznie **9.50** Kalendarium **10.05** Kamera na szlaku **10.35** Obiektwy **11.10** Przygody kryminalisty (s.) **12.00** Pytania Václava Moravca **13.00** Wiadomości **13.05** O nakręcanie królowie (bajka)

14.10 Ptak Żal (bajka)

Radość i smutek - jedno bez drugiego nic nie znaczy w życiu człowieka. Młoda księżniczka z Królestwa Radości musi dojść do tego wniosku. Jest szczęśliwa i bez troski, aż do dnia, w którym Ptak Żal porwuje ją z bezpiecznego i spokojnego domu...

15.05 Zakład dla dwu (film) **16.05** Spotkanie w lipcu (film) **17.30** Ranczo pod Zieloną Siódemką (s.) **18.25** Co umiały nasze babcie **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Kdys lumpa trąpi pumpa (film) **21.20** Wybór SHOW **22.10** Najlepsze gąfy **23.25** Sprawy detektywisty Murdocha (s.) **0.10** Nasze hobby.

TVC 2

6.00 Najbardziej mroczna godzina starożytnego Egiptu - zanik Starej Rzeszy **6.45** Wzlot nazistów - pościg **7.40** Zaginione egipskie skarby **18.55** Czechosłowacki tygodnik filmowy **8.40** Poszukiwani utraconego czasu **9.00** Historie. cs **9.50** Jak przegrać wojnę **10.45** My, budowniczości nowej republiki **11.45** Świt na horyzoncie **12.10** Nie poddawaj się **12.35** Magazyn chrześcijański **13.05** Magazyn religijny **13.30** Ns pływalni z Karlem Halounem **14.00** Egipt **14.55** Wielkie przyrodnicze przygody Davida Attenborough **15.45** Ciesze się z lotu ptaka **16.15** Guedelon: jak się buduje średniowieczny zamek **17.10** Historie budowli **17.20** Piłka ręczna: Chance Extraliga 2024/2025: HCB Karwina - Talent Pilzno (transmisja) **19.20** Ciekawostki z regionów **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Sznur i rewolwer (film) **21.35** Niepokonany (film) **23.40** Tybet kontra Chiny: ostatnia szansa?

NOVA

6.00 Zig i Sharko (s. anim.) **6.10** Alvin i wiewiórki (s. anim.) **6.35** Morderstwa w województwie (s.) **8.05** Życie na zamku (s.) **9.10** My, właściciele domków letniskowych **10.55** Twój cudowny ogród **10.55** Pojedynk na talerzu **11.55** Za pięć dwunasta **13.05** Comeback (s.) **14.15** Dwie narzeczone i jedno wesele (film) **16.15** Na szlaku kłusownika (film) **18.00** Pościg: wydanie specjalne **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.25** Morderstwa w województwie (s.) **21.45** Policja kryminalna Anděl (s.) **23.10** Odkamni **23.45** Prawo krwi (film) **2.15** Pościg - wydanie specjalne.

PRIMA

6.05 Bolek i Lolek (s. anim.) **6.10** M.A.S.H. (s.) **8.45** Prima Czechy **9.15** Prima świat **9.50** Gliniarz (s.) **11.00** Partia Terezi Tománkové **11.50** Poradnik domowy **12.45** Poradnik Pepy Libickiego **13.45** Ogródnik w zasięgu ręki **14.25** Poradnik Ládi Hruški **15.45** Jak zbudować marzenie - wydanie specjalne **16.50** Gdzie jest Nemo (film anim.) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Gorzki świat (s.) **21.30** Jakub i Sara (s.) **22.00** Zależności Markety Fialovej **22.30** Starość nie jest dla chłóczy (film) **0.20** Zbrodnie z wrzosowisk (s.)

PONIEDZIAŁEK 19 MAJA

TVP 1

5.55 Info poranek **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Studio Rabcan **8.00** Białe tango (s.) **9.05** Ranczo 9 (s.) **9.55** Komisarz Alex 5 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 21 (s.) **11.35** Królowie (s.) **12.10** Agrobiznes **12.50** Natura w Jedyńce. Królestwo mrówek **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **14.55** Misja. Ratunek **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Reporterzy **18.45** Akacjowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda

20.30 Teatr Telewizji. Winny

Sowiński, bohater „Winnego”, po latach dźwigania potwornej tajemnicy, wymusił na prokuraturze skazanie go za zabójstwo, które popełnił wiele lat wcześniej w czasie wojny. Zabił dwoje bliskich mu ludzi, Żydów, których ukrywał w swoim domu przed Niemcami. Dlaczego? W 1971, w celi dostaje magnetofon i zgodę na zapisanie swojego wyznania. Na taśmie magnetofonu kasetowego ma godzinę do zapalenia. Włącza magnetofon i zaczyna mówić. Rozpoczyna się labirynt przytłaczających wspomnień.

22.05 Świat bez fikcji. John Wayne - więcej niż mit **23.10** Balans bieli **23.55** Raport Pileckiego (dramat).

TVP 2

6.25 Dobre historie **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.05** Okrasa łamie przepisy. Wiosenne smardze **11.50** Sprawdzamy **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Miłość i nadzieja (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **20.45** Na sygnale (s.) **21.25** Bardotka (s.) **22.25** Głina 2 (s.) **23.20** Sierpień w hrabstwie Osage (komediodramat USA).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Łódź **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Kuchenne rewolucje. Jasienskie **12.35** Ukryta prawda **15.45** Kuchenne rewolucje. Łódź **16.55** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.55** Uwaga! **20.10** Doradca smaku (mag.) **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.55** Zrobmy sobie dom (reality show) **22.05** Mroczny rycerz powstaje (film sensacyjny).

POLSAT

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

WEHIKUŁ CZASU

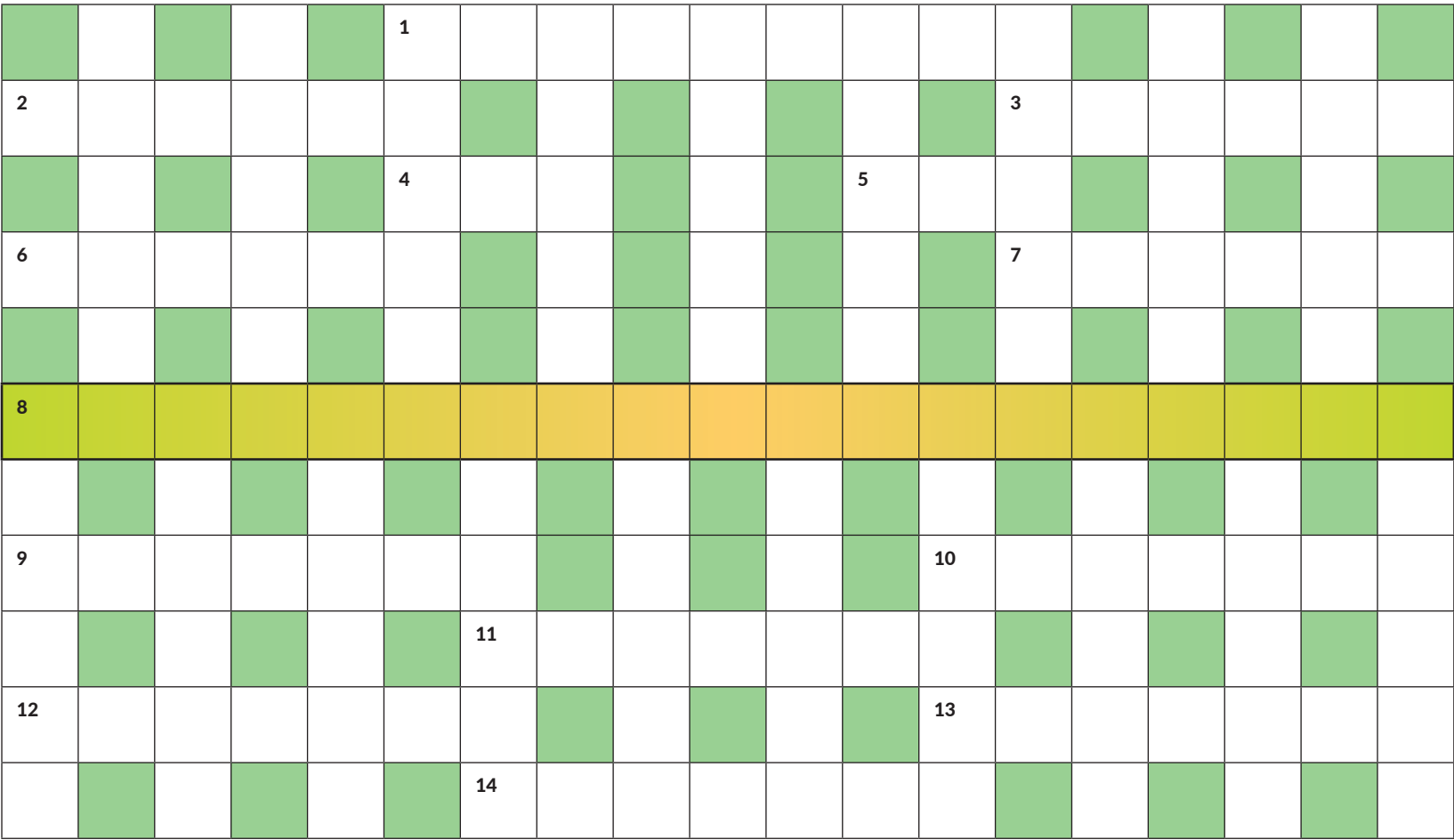
Tak było...

...tak jest

• Ponawiamy nasze zaproszenie na wycieczkę do Trzyńca. Archiwalna fotografia przedstawia Polską Okręgową Szkołę Wydziałową. Została wykonana w latach 30. ubiegłego wieku i pochodzi z Narodowego Archiwum Cyfrowego. Czekamy na propozycje współczesnego ujęcia. W gazecie zamieścimy pierwsze bądź najlepsze zdjęcie, jakie dostaniemy. Fotografie prosimy wysyłać na: dabkowski@glos.live bądź info@glos.live. Serdecznie zapraszamy do współpracy!

KRZYŻÓWKA KOMBINOWANA

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w środę 28 maja 2025 r. Nagrodę z 2 maja otrzymuje **Krystyna Hampel z Olbrachcic**. Autorem dzisiejszej łamigłówki jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie krzyżówki kombinowanej z 2 maja:
BYŁE TYLKO
NIE W MÓJ DOM

Rozwiązaniem jest przysłowie polskie...

POZIOMO:

- 1. specjalistka, forma żeńska od ekspert
- 2. Ronald, były prezydent Stanów Zjednoczonych
- 3. herb Warszawy w postaci pół kobiety, pół ryby uzbrojonej w miecz i tarczę lub samochód z PRL-u
- 4. część dziejów ludzkości lub dawna sieć telefonii komórkowej

- 5. osoba wykonująca wyroki sądowe skazujące na chłostę, tortury lub śmierć
- 6. element adresu internetowego lub zakres zainteresowań lub działalności
- 7. dźwięk wydawany przez konia
- 8. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE**
- 9. malowidło lub płaskorzeźba złożona z trzech części powiązanych tematycznie

- 10. kobiety, które w teatrze lub na filmie grają jakieś postacie
- 11. potoczna nazwa hokeisty na trawie
- 12. przedstawicielka ludu, który w okresie prekolumbijskim stworzył imperium ze stolicą w Cuzco
- 13. w taktyce greckiej szyk wojska podczas marszu
- 14. naklejany w prawym górnym rogu koperty.

PIONOWO:

- AGREST, ALASKA, APLAUZ, ASTRID, BURBON, ĆWIREK, DRZEWO, EDYTKA, EGOIZM, ENEASZ, EUKLAZ, HELOCI, INUICI, NUTRIA, RATUSZ, RATRAK, SKALAB, TAKTYK, URAZEK.
- Wyrazy trudne lub mniej znane:**
EPAGOGE, INKASKA

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. Polonia i Polacy za granicą 2023 ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów. Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

MINISTERSTWO KULTURY

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie

Fundacja POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE im. Jana Olszewskiego

STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA”

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyń, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu”, ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyń 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Łukasz Klimaniec, klimaniec@glos.live • Fotoreporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiety: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prenumeratorom prowadzi PNS, a.s. Pásečická 1/2773, 193 00 Praha 9-Horní Počernice. Zamówienia pod adresem: První novinová společnost, a.s., Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz. Reklamacje tel. 800 400 412 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a.s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indexu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos” należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS